

Vatican Media

El papa Francesc dialoga amb els refugiats del camp de Mitilene, en la visita apostòlica que va fer a Grècia el desembre del 2021.

Construir un «nosaltres» cada vegada més gran

P 3 i 8-11

Les entitats demanen estructurar les migracions per evitar patiment i dignificar les condicions de vida dels nouvinguts

**Nou mural a l'església
barcelonina de Sant
Oleguer**

ràdio estel

El matí a Ràdio Estel
de 8 h a 13.45 h

Tot anirà bé
de 15 h a 18 h

Camins
de 20 h a 21 h

Barcelona 106.6

Tarragona 100.6

Girona 103.4

Lleida 91.5

Catalunya Central 93.7

Vic 98.4

Tortosa 90.1

El Garraf 96.8

La Cerdanya 104.4

La Seu d'Urgell 105.0

Andorra 107.5

Bossòst 106.0

escoltant, sentiràs

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

El desafiament de la migració

Des de l'aparició dels primers homínids a l'est del continent africà, les espècies del gènere *Homo*, especialment *Homo sapiens*, han estat protagonistes de moviments migratoris arreu del planeta. L'home ha sabut adaptar-se a tots els climes i ha conquerit el món en tota la seva latitud i longitud. Els primers pobles van ser els ramaders, que es movien amb els seus animals allà on hi hagués pastures i aigua.

Els motius de les migracions actuals són diferents, però en el fons sempre hi ha la necessitat de poder viure en pau del treball de les pròpies mans. Els migrants ucraïnesos ens diuen que el fet de poder viure en pau a casa nostra és ja motiu d'agraïment i d'alegria. En altres casos és l'absència de treball el que obliga a migrar. En ocasions, però, l'única raó és salvar la vida.

L'origen de la nostra fe és una crida de Déu a Abraham per tal de deixar la seva ciutat i encaminar-se vers una terra diferent, amb una promesa de plenitud per a la seva vida. La vida del creient, doncs, és un èxode en el qual la persona ha de sortir d'ella mateixa per tal d'orientar-se vers un nou horitzó. Mentre que per a molts de nosaltres es tracta d'un èxode interior, per als migrants ho és també exterior.

Encara que l'home hagi fet l'experiència de la migració des dels orígens,

també porta al cor la necessitat d'arrelar-se, de fundar una llar i habitar un lloc concret. L'home no és un errant, sinó que cerca establir-se, crear vincles amb la comunitat, treballar en el seu creixement, ajudar i ser ajudat, amb tota la riquesa de la vida comuna. Cal que el migrant sigui absorbit per un teixit social, cultural i econòmic que l'incorpora a la vida de la seva nova llar. Hi ha, però, el perill d'establir dos nivells, dues realitats que viuen paral·lelament però que no interactuen entre elles. En ocasions, sembla que en la mateixa ciutat o poble visquin paral·lelament dos mons diferents, amb criteris, normes i visions de la vida molt desiguals. Aquesta sobreposició de dues realitats irreconciliables és font de tensions i genera situacions complexes a l'hora de viure en relació.

La veritable convivència es dona gràcies a una integració que permet començar des d'unes coordenades compartides per tothom. La diversitat no desapareix, però està fonamentada en una xarxa comuna que permet guiar-nos per uns criteris que tots assumim. El dret, la filosofia i la fe cristiana han estat els artífexs de la societat europea durant segles. Potser cal rescatar el bo i millor d'aquesta tríada per tal de conviure junts en el nostre temps.

Contingut

03

Editorial

05

La setmana

06

Opinió

08

En primer pla

13

Vida eclesial

23

Opinió

24

Rutes espirituals

28

Carta dominical

30

Bíblia

32

Litúrgia

34

Espai lectors

36

Cultura

46

Agenda

47

Des del carrer

Esglésies de Tàrraga i obra pictòrica de Josep Minguell (i III)

PÀGINA 24-27

18

Devoció domèstica

Roger Pérez va rebre els sacraments de la iniciació cristiana durant la Vetlla Pasqual

PÀGINA 20-21

Reconeixement al llegat de Joan Escales

PÀGINA 34

47 Txus Pedrosa, responsable de l'Àrea de Dones de Bayt al-Thaqafa

La setmana en tuits

EVA FERNÁNDEZ
@EVAENLARADIO

Corresponsal de la Cope al Vaticà
El Papa nomena 3 dones per al Dicasteri dels Bisbes: Raffaella Petri-
ni, secretària general del Govern de
l'Estat de la Ciutat del Vaticà; Yvonne
Reungoat, superiora general
de les Filles de Maria Auxiliadora,
i María Lía Zervino, presidenta de la
Unió Mundial de les Organitzacions
Femenines Catòliques. Per primera
vegada, aquestes 3 dones tindran
veu i vot en el «comitè» responsa-
ble de seleccionar nous bisbes

ANDRÉS E. GARCÍA
@AEG186

Teòleg
Gestació subrogada és un eufemisme per maquillar ventres de lloguer, compravenda de nadons. Consisteix a convertir la maternitat/paternitat en objecte de consum, i els infants en mercaderia. Deshumanitza. No existeix el dret de ser pares. Els éssers humans no es compren

JOAN ARIMANY JUVENTENY
@JOANARIMANYJUV

Gestor cultural
Ha estat tot un goig i un gran honor participar en la recuperació de la festa del Sant Crist de l'Hospital de la Santa Creu de Vic, amb una conferència sobre la seva tradició. Moltes gràcies als assistents per la seva presència i atenció!

JOSÉ ÁNGEL SAIZ MENESES
@ARZOBISPOSAIZ

Arquebisbe de Sevilla
Les monges de la Mare Teresa de Calcuta expulsades de Nicaragua pel règim de Daniel Ortega han arribat a Costa Rica. No han fet cap mena d'activitat política. Només s'han dedicat a servir els pobres. Què s'aconsegueix amb la seva expulsió? A qui pot beneficiar?

FERRAN PERELLÓ
@FERRANPERELLO

Educador
Comença el X Congrés Mundial d'Antics Alumnes Jesuïtes. Eucaristia a Santa Maria del Mar, presidida pel pare general de la Companyia de Jesús, Arturo Sosa

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

Alumnes de jesuïtes

S'ha celebrat, del 13 al 17 de juliol a Barcelona, el X Congrés Mundial d'Antics Alumnes Jesuïtes, amb la participació del superior general de la Companyia de Jesús, Arturo Sosa, que va obrir les sessions el dia 14. Francisco Guarner, president del congrés i des d'ara també de la Unió Mundial d'Antics Alumnes Jesuïtes, va dir a Ràdio Estel, en una entrevista a l'espai *Sense distància*, que la trobada ha tractat «allò que preocupa arreu del món, des de les migracions fins al paper de la dona, passant per la interconnexió religiosa de les persones i la cura de la terra».

Francisco Guarner va recordar que aquest congrés s'ha emmarcat «en el cinquè centenari de la creació de la Companyia de Jesús, quan sant Ignasi va venir de Loiola a Manresa, fet que ha marcat una acció i una visió plural enfocada a ajudar el món». Finalment va explicar que, «a més de les sessions, els 350 participants van visitar les obres socials dels jesuïtes, entre elles Migra Studium a Barcelona i el Centre Sant Jaume a Badalona, així com la ruta d'Ignasi de Loiola per la capital catalana».

Zoom

EDUARD BRUFAU

La segona onada de calor d'aquest estiu està sent especialment forta al centre i oest de la península Ibèrica, amb temperatures que en algun lloc han superat els 45°. Aquests valors extrems i la sequera que s'arrossega de fa mesos estan provocant nombrosos incendis. En el moment de tancar aquesta edició preocupaven especialment els focs de l'interior de Portugal i els de les províncies de Càceres i Salamanca, que es trobaven fora de control.

L'efemèride de la setmana

25 de juliol del 1992: inauguració a Barcelona dels XXV Jocs Olímpics d'Estiu.

LA SAL DE LA TERRA

Superar el dol

La mort d'un ésser estimat ens fa patir molt, ens entristeix; entrem en dol. Perdre objectes que apreciem també ens sap greu, igual que fracassar en un objectiu. Però davant la mort tot perd importància.

Com reaccionem quan estem de dol? Sabem assimilar-lo, integrar-lo en les nostres vides i que ens permeti continuar vivint sense que la tristor ens bloquegi, ens aïlli dels altres i ens prengui la felicitat? Quan un dol passa a ser patològic i requereix de l'ajut d'un professional?

Alguns van al metge i demanen un antidepressiu. Però estar trist per la pèrdua de l'ésser estimat no és una malaltia; ho seria no estar-ho. Afrontar el sofriment, metabolitzar-lo, integrar-lo, viure'l fins i tot en positiu, aprenent-ne i

superant-lo, sent resilients, és la millor manera de superar les pèrdues.

Mantenir en el record la persona estimada, gaudir dels bons moments junts, pensar-hi amb pau, serenor, donant gràcies a Déu pel temps que l'hem gaudit i «parlar» amb ella fent-la present és una bona manera d'integrar-la en la nostra vida, que mai més serà igual que quan la teníem entre nosaltres, ja que el buit de la seva presència física mai més s'omplirà.

Els creients en Jesús ressuscitat creiem que la mort no és el final, sinó el pas a una nova vida en plenitud de felicitat, gaudint plenament de l'Amor de Déu. No s'ha acabat, està en una altra dimensió i ens hi podem relacionar: creiem en la comunió dels sants. A vegades la tenim més present que quan estava

JOAN VIÑAS

Membre de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya i de l'Institut d'Estudis Catalans

en aquest món.

Dols molt difícils són els d'una mort per suïcidi: s'han d'evitar culpabilitzacions. Cal empatitzar amb els familiars, ajudar-los a superar els mals moments. La mort d'un nen o nena repercuteix en els companys del col·legi i professorat. Cal preparació per a l'acompanyament.

Des de fa 15 anys que a Lleida se celebren unes jornades d'acompanyament amb centenars d'assistents d'arreu. Estan organitzades pels grups d'acompanyament al dol sorgits de la Pastoral de la Salut. Aprofitem els espais de formació.

Estar trist per la pèrdua de l'ésser estimat no és una malaltia

XAVIER PADILLA I DOLORS PARELLADA

Directors del Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar de Barcelona

El diumenge 24 de juliol l'Església celebra la II Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran. El món creu que l'ancianitat és una mena de malaltia amb la qual és millor no entrar-hi en contacte. Molts ancians viuen la seva condició amb resignació, amb poca esperança. L'Església vol comunicar que els avis i la gent gran constitueixen un valor i un do tant per a la societat com per a les comunitats eclesials.

El que es proposa en aquesta Jornada és que visitem la gent gran, els portem a missa, els entreguem el missatge que els ha dirigit el Sant Pare i l'oració especial per a aquesta jornada. Així serà l'ocasió per a un gran encontre en el qual s'uneixi l'experiència dels grans i l'esperança dels joves, la saviesa de l'edat

PUNT DE VISTA

En la vellesa continuaran donant fruit

i el vigor dels que creixen. Un encontre en el qual es trobin aquells que tenen molt a dir i aquells que ho volen saber tot, una aliança entre generacions que quedi reflectida per l'abraçada fraternal als ancians.

El títol del missatge del Sant Pare és «En la vellesa seguiran donant fruit» (Sl 92,15). Entre altres coses, ens diu: «La sensibilitat especial dels ancians per les atencions, els pensaments i els afectes ens fa més humans i hauria de tornar a ser una vocació per a molts. És un acte d'amor dels més grans envers les noves generacions. És la nostra aportació a la revolució de la tendresa, una re-

volució espiritual i pacífica, de la que us convido, estimats avis i ancians, que sigueu protagonistes.»

L'Església donarà indulgència plenària a tots els ancians que participin en les litúrgies celebrades amb motiu de la Jornada, i a tots aquells que visitin un ancià que estigui sol.

La Jornada no només proposa una trobada puntual sinó una orientació pastoral a llarg termini: «L'atenció als avis i als ancians no pot ser una cosa extraordinària, perquè la seva presència no és excepcional, sinó un fet establert a les nostres societats. El Sant Pare ens convida a prendre consciència de la seva rellevància a la vida dels nostres països i comunitats i a fer-ho no de manera episòdica, sinó estructural», va dir el cardenal Kevin Farrell a la presentació de la Jornada.

Els avis i la gent gran constitueixen un valor i un do

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Els nostres avis

Aquesta propera setmana celebrem la festa de Sant Joaquim i Santa Anna, els avis de Jesús, segons una tradició que arrenca del segle II. És per aquest motiu que l'Església aquest diumenge la II Jornada Mundial dels avis i de la gent gran, amb el lema «En la vellesa seguiran donant fruit» (Sal 92,15).

Per això, em permetran que aquestes línies les dediqui als nostres avis, aquelles persones que omplen i enriqueixen amb la seva saviesa i tendresa tantes llars i famílies. Quina relació tan especial que s'estableix entre avis i nets!

Els tenen un paper important en la vida i en el creixement de l'arbre familiar. Al seu voltant, s'ajunten els fills, els nets i, de vegades, fins i tot, els besnets. Ells són el pont que ens connecta amb el passat, amb la tradició familiar i, alhora, ens ajuden a escriure les pàgines de la nostra història personal i comunitària. Ells fan possible l'aliança entre generacions a la qual es refereix sovint el papa Francesc.

En un món com el nostre, on es valora molt la força i l'aparença exterior, la gent gran no es cansa de transmetre'ns amb senzillesa, a la seva manera, molts valors que realment importen i que haurien de ser molt presents al llarg de la nostra vida. Uns principis i valors que estan gravats al cor de cada persona i garantits per la Paraula de Déu (cf. Paraules del papa Francesc a l'Associació Nacional de Treballadors Ancians, 15/10/2016).

Davant l'auge de la cultura del rebuig, a la qual es refereix sovint el Sant Pare, és a dir, una cultura que descarta, aparta o llença el que no serveix, veiem amb tristesa que els més grans són els que més risc tenen de ser descartats.

En efecte, quan els nostres grans perden autonomia i més ens necessiten, més creix el risc que, de mica en mica, siguin considerats una càrrega i siguin abandonats. Davant la seva debilitat no sempre els enfortim. Hauríem de ser capaços de fer-ho prodigant amor.

Molts ancians han trobat una segona llar en residències per a gent gran on comparteixen la seva vida amb altres ancians. Les institucions i els centres que acullen ancians estan cridats a ser llocs d'humanitat i d'atenció amorosa, on els més febles no siguin oblidats ni desatesos, sinó cuidats, visitats, recordats i defensats.

Estimar la nostra gent gran dignifica la nostra pròpia memòria. Que boniques són les paraules de la Bíblia amb què una jove vídua es dirigeix a la seva sogra quan aquesta la convida a deixar-la i refer la seva vida!: «No insisteixis que et deixi, que em separi de tu i me'n torni! On vagis tu, vull venir-hi jo; on visquis tu, vull viure-hi jo. El teu poble serà el meu poble, el teu Déu serà el meu Déu» (Rt 1,16).

Una societat avançada es distingeix per com tracta els seus avis i els seus joves. Mentre que els joves són la vitalitat d'un poble en camí, la gent gran reforça aquesta vitalitat amb la memòria, l'experiència i la saviesa. No hi ha millor manera de mirar-se al mirall com a país que analitzant la qualitat de vida que dispensem als nostres joves i als nostres ancians. Siguem generosos i dediquem-los una mica del nostre temps. Segur que rebrem molt més.

Benvolguts germans i germanes, us desitjo a tots una feliç festa de Sant Joaquim i Santa Anna. Felicitats, avis, i gràcies per la vostra missió.

Del cor de pedra, a un de carn

**Canviar la mirada vers els migrants,
necessari per cohesionar societats diverses**

Cuina El Viver, projecte de les salesianes al barri La Maurina, de Terrassa.

JOSETXO ORDÓÑEZ

«Aquest temps ha significat una involució en el gaudi i garantia dels drets de les persones que estan al CIE. Estem igual que fa 10 anys»

JOSEBA ACHOTEGUI

«Si la immigració s'estructurés de manera coherent i ordenada seria un fenomen molt enriquidor»

Difícilment la nostra societat pot considerar-se d'acollida quan es dota d'artefactes legals i administratius com els Centres d'Internament d'Estrangers (CIE), la Llei d'estrangeria o l'externalització de la vigilància de les fronteres amb un biaix clarament hostil cap als nouvinguts. Ho hem pogut constatar en la darrera tragèdia a la tanca de Melilla el 24 de juny passat que s'ha saldat amb desenes de morts, la majoria persones que fugien del Txad i del Sudan, països amb greus conflictes i, per tant, amb aspiracions a ser reconegudes com a refugiades.

«No ens podem permetre fets i imatges així. La UE decideix externalitzar les seves fronteres, neguem uns drets als migrants i d'aquí les conseqüències. Cal que hi hagi punts durant el camí on les persones puguin sol·licitar protecció internacional, no han comès cap delictes. Hi ha consolat inoperatius i punts de sol·licitud a Ceuta i Melilla que estan tancats. I quan les coses no funcionen, sempre

apareix qui vol fer negoci: les màfies», assegura Elisabet Ureña Vila, responsable del programa Migració a Càritas diocesana de Barcelona i membre de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants.

Des d'aquesta plataforma constaten que «el racisme i la discriminació no són una *realitat superada* a la nostra societat. Ben al contrari, les situacions de desigualtat existent i les tensions i polaritzacions que en molts nivells es produeixen, estan portant a un creixement de determinades actituds que consideràvem, si no desterrades, en un clar declivi». Aquest, precisament, va ser el detonant de la creació de 9 Barris Acull: «Quan vàrem veure que els barris canviaven de color i que creixien molts brots xenòfobs vam voler abordar el problema», recorda Lourdes Ponce, presidenta de l'entitat. «A la parròquia del barri, Santa Engràcia, vàrem fer un tancament petit, coincidint amb els de l'Església del Pi per la regularització.

Allà ens vàrem adonar de la realitat de la nova immigració que era diferent a la nostra, que havíem vingut d'altres indrets de l'Estat espanyol. Hi havia les mateixes il·lusions però ells tenien altres problemes, com els papers o l'idioma», continua Ponce.

El CIE de Barcelona, lloc previst a Llei d'estrangeria per privar de llibertat a migrants un màxim de 60 dies abans de ser expulsats, ha empitjorat en el tracte a migrants i en les visites dels voluntaris. «La pandèmia ha aguditzat els dèficits que teníem detectats al CIE, com les agressions policials, l'atenció sanitària, les condicions de vida, la manca de comunicació amb l'exterior, la incertesa de si podien ser expulsades o no, por de contagiar-se... És un caldo de cultiu propici per no fer fàcil la vida dins. Aquest temps ha significat una involució en el gaudi i garantia dels drets de les persones que estan al CIE. Estem igual que fa 10 anys», es lamenta l'advocat Josetxo Ordóñez, de la Fundació Migra Studium i coautor de l'informe anual sobre els CIE 2021.

Dol intens provocat pel fet migratori

S'estima que 61.000 migrants han mort o desaparegut des del 1990 al Mediterrani o a les rutes terrestres d'immigració cap a Europa. D'aquests, almenys 21.000 han perdut la vida des del 2015. El 30 de juny passat es va fer memòria de tots ells en la vetlla *Morir d'esperança* que la Comunitat de Sant'Egidio va organitzar a la basílica dels Sants Màrtirs Just i Pastor, a Barcelona. «Cal preveure un increment del flux migratori per l'agudització de la crisi alimentària a l'Àfrica (guerres internes, la d'Ucraïna, crisi climàtica...). Cal assegurar i establir mesures i canals perquè les persones d'aquests països tinguin dret a quedar-se si així ho desitgen i, si volen sortir, que tinguin vies segures i legals», reclama Elisabet Ureña.

«Quan es tanquen les fronteres, quan la immigració es converteix en una odissea i en un fet clandestí, llavors s'incrementen els problemes. No es pot organitzar la immigració d'una altra manera, sense tant de sofriment, sense

tantes tensions en una societat que necessita treballadors per la crisi demogràfica que tenim?», es pregunta el psiquiatre Joseba Achotegui. Aquest metge ha posat nom al patiment originat pel fet migratori: la *síndrome d'Ulisses*. «És un quadre d'estrès molt intens que viuen milions d'immigrants, refugiats... que han viscut situacions extremes. La síndrome es relaciona amb la soledat, la indefensió, la por o l'absència d'oportunitats», detalla el doctor Achotegui a l'espai *Llevat dins la pasta*, de Ràdio Estel.

Segons Achotegui, que dirigeix un servei de salut mental per a població estrangera a l'Hospital de Sant Pere Claver de Barcelona, «el fet migratori incideix sobre molts aspectes (dols) que s'interrelacionen i també es poden potenciar entre ells: la família i éssers estimats, la llengua, la cultura, la terra, l'estatus social, el contacte amb el grup de pertinença i els riscos físics». És un dol que també es produeix en la

Aquest projecte de les salesianes és una de les potes de «Junts teixim oportunitats» d'atenció integral a persones migrades en risc d'exclusió.

ELISABET UREÑA
«La situació administrativa irregular és molt fràgil perquè les persones no tenen xarxa; a la mínima que hi ha un obstacle, es queden en situació d'absoluta precarietat»

LOURDES PONCE
«Les sopes són com les persones: tenim tots els mateixos ingredients, però cadascú té aquella espècie que el fa diferent»

societat d'arribada: «Tots provenim de persones que han immigrat; la història de la humanitat és una història d'immigració. Els autòctons hem d'entendre que el món no és estàtic. Si la immigració s'estructura de manera coherent i ordenada seria un fenomen molt enriquidor.»

La pandèmia, que ha ocasionat patiment i dolor globalitzat, ha estat particularment dura per als migrants irregulars a casa nostra: «Crec que no m'equivoco si dic que les persones sense regularitzar són les que més van patir. Alguns van mantenir les seves feines en economia informal però arriscant la vida. Altres van perdre la seva feina sense cap tipus de liquidació ni prestació, malgrat existir una relació laboral reconeguda. Molts que vivien en habitacions rellogades, les van perdre perquè no les podien pagar. La situació administrativa irregular és molt fràgil perquè les persones no tenen xarxa; així que hi ha un obstacle, es queden en situació d'absoluta precarietat», recorda Elisabet Ureña.

De fet, està en marxa una recollida de signatures per impulsar una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) que reclama la regularització de mig milió de migrants indocumentats que es trobaven a Espanya abans de l'1 de novembre del 2021. «Això ja s'ha fet anteriorment (la darrera vegada el 2005) i s'ha demostrat que els moviments migratoris no s'han incrementat, pensem que fa 20 anys que no es fa. A més, totes aquestes persones ja estan treballant en feines tan essencials com la cura de persones grans (que la majoria de la societat autòctona no vol fer) i podrien estar cotitzant a la Seguretat Social», argumenta Ureña.

Fraternitat social

«Avui... sentim el desafiament de descobrir i transmetre la mística de viure junts, de barrejar-nos, de trobar-nos, d'abraçar-nos, de recolzar-nos, de participar d'aquesta marea un xic caòtica que pot convertir-se en una veritable experiència de fraternitat, en una caravana solidària, en un sant pelegrinatge... Si poguéssim seguir aquest camí, seria quelcom tan bo, tan guaridor, tan alliberador, tan esperançador!

Sortir de si mateix per unir-se als altres fa bé. Tancar-se en un mateix és provar l'amarg verí de la immànnia, i la humanitat hi sortirà perdent amb cada opció egoista que fem», escrivia el papa Francesc (*Evangelii gaudium*, 87).

És tot un repte que han entomat a llocs com Nou Barris: «Vam veure que a 9 Barris Acull havíem de treballar la convivència i vam decidir que no seria una entitat d'immigrants, sinó una entitat de barri. La paraula *migrant* la vam esborrar. Eren veïns i veïnes. Tots ho som. Al començament eren *nous* veïns i veïnes. I ara som tots veïns i veïnes», relata Lourdes Ponce. Al barri estan orgullosos del Festival de sopes del món on la gent elabora sopes de la seva terra, des de l'Aragó fins a Amèrica, Àsia, Àfrica (n'han arribat a fer 80 de diferents): «És una manera de veure que les sopes són com les persones: tenim tots els mateixos ingredients, però cadascú té aquella espècie que el fa diferent», indica.

Des de la Plataforma d'Entitats Cristianes amb els Immigrants consideren que ha arribat el moment de fer passos decidits perquè les entitats de suport als immigrants treballin braç a braç amb les entitats d'autogestió creades pels mateixos migrants, i no ho facin per carrils diferents. I, de retruc, possibilitar «un canvi de mirada que canviï també les nostres organitzacions i que tingui com a centre la perspectiva de la persona migrant, i que no apagui la seva veu sinó que la potenciï al màxim».

El doctor Achotegui considera que, des de la quotidianitat, «hem de mirar de relacionar-nos més amb les persones immigrades, d'aproximar-nos. N'hi ha a les escoles, clubs de futbol... però falten entitats que uneixin més la gent. També és per propi interès nostre: una societat fracturada és una societat que funciona malament». I assenyala uns espais en particular: «L'espiritualitat és un dels factors protectors dels immigrants. Em diuen: "Quan veig que no puc més, la fe em permet tirar endavant." La raó de vegades no dona perspectiva. La comunitat religiosa és on la gent comparteix ideals i s'ajuda, és un dels millors espais per a la vinculació a la societat.»

SABER ESCOLTAR

Un ancià de 969 anys

Els cristians som exhortats per l'Església a la lectura de la Bíblia. Un dels documents més importants del Concili Vaticà II va ser el dedicat a «La paraula de Déu». És un text esplèndid que indica el valor que té, per als fidels, la Sagrada Escriptura.

En el col·loqui final d'una conferència sobre la importància de la Bíblia, un dels oients va manifestar les dificultats que tenia en la lectura d'aquest llibre. S'havia posat a llegir la Bíblia d'una manera seguida i havia naufragat en els llibres de l'Antic Testament. Aquest feligrès no se'n sabia avenir que l'Antic Testament estigués ple de guerres, de venjances, de males jugades astutes... i que tot això es fes en nom de Déu.

Hi ha, per exemple, el cas de l'avi de Noè, que va ser el patriarca més

vell de l'Antic Testament. D'aquí procedeix la dita de «ser més vell que Matusalem». Certament, el llibre del Gènesi conta que Matusalem va viure 969 anys. Així ho explica el capítol 5,21-27 del primer llibre de la Bíblia. El context és una breu genealogia dels patriarques d'abans del Diluvi, on les edats dels personatges arribaven a centenars d'anys.

Els estudiosos de la Bíblia han volgut trobar-hi explicacions; alguns han atribuït aquesta alta xifra a la confusió entre els cicles lunars i els solars, però el relat del Gènesi sembla molt precís. En la Bíblia comentada pels professors de Salamanca, llegim que no podem interpretar aquests números segons la nostra manera occidental de ser: «Els orientals tenen tendència a l'exageració i a desorbitar els

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

nombres, per tal d'impressionar el lector.»

De fet, a Babilònia, comptaven els anys per sars (1 sar = 2.300 anys). Segons els professors de Salamanca, en totes les genealogies antigues, siguin de Babilònia o d'Egipte, hi ha la tendència a exagerar l'edat dels primers homes. Els biblistes afirmen: «L'autor sagrat es proposà omplir, amb noms de personatges de carn i os, l'immens període que hi ha entre Adam, Noè i Abraham (...) i allarga les anelles de la cadena.»

Un dels documents més importants del Concili Vaticà II va ser «La paraula de Déu»

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Vaig descobrir aquesta planta a la península del Sinaí, fa exactament 50 anys. El guia, assenyalant una paret, va dir: «Aquesta planta que veuen és la tàpera, les seves arrels segreguen àcid oxàlic i així penetren a les roques calcàries.» És, doncs, una planta valenta, com el profeta. Després l'he vist en altres llocs. Israel la deu protegir perquè la trobo a les muralles de Jerusalem, fins i tot al mateix Mur occidental, on van a resar.

He triat la tàpera com a títol, és un símbol excel·lent. Malgrat que és comuna a la conca mediterrània, segons diuen els manuals, on jo visc, no l'he vista mai. He comprat un envàs on posa que el contingut procedeix del Marroc, que és importat a França per una multinacio-

A PROPÒSIT DE...

Tàpera

nal, i jo el vaig comprar a Andorra i el consumeixo a Espanya. Adverteixo que, més universal que la tàpera, és el missatge del profeta, però el fruit no deixa de ser un bon símbol.

A la nostra actualitat no li ve de gust la profecia. Li interessa fomentar el consumisme, aprecia el malgastador, que és qui augmenta el PIB indispensable per a la societat del benestar, la seva màxima ambició.

Tot dolent? No, però és indispensable protegir-se, perquè, aparentant bones intencions, respecte i tolerància, cau en la indiferència, s'enfonsa en la improvisació i l'entreteniment

Les arrels de la tàpera segreguen àcid oxàlic per penetrar a les roques

que eleva a la categoria de deure. Res de tot això és propi de la fe.

El profeta és un os dislocat, també a l'Església i per a la pròpia jerarquia.

Davant de tanta mediocritat i absència de compromís, cal exigir nous rumbos insospitats.

El món virtual, internet, no té fronteres, ni censures prèvies exigents, ni es reserva als que ostenten títols o nomenaments. Clergues i seglars es mouen amb idèntica facilitat. Al profeta no se li diu mai com a Amós: «Vident, veste'n d'aquí; fuig i guanya't el pa fent de profeta, però aquí no tornis més a profetitzar-hi, que això és un santuari del rei, un temple de l'estat» (7,12). Aquí rau la grandesa d'aquest àmbit i, en conseqüència, la responsabilitat cristiana, que cadascú ha de fer seva.

Vida eclesial

Aquesta setmana celebrem
la Jornada Mundial dels Avis
i la Gent Gran i Roger Pérez
ens ofereix el seu testimoni de fe

«Encara donaran fruit en la vellesa»

El 24 de juliol se celebra la Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran

REDACCIÓ
Ciutat del Vaticà

La Jornada Mundial dels Avis i la Gent Gran es va establir el 2021 i se celebra cada any el quart diumenge de juliol, entorn de la festivitat de Sant Joaquim i Santa Anna, els avis de Jesús. Enguany és el diumenge 24 de juliol i el tema escollit pel Papa és *Encara donaran fruit en la vellesa* (Sal 92,15).

Per celebrar aquest dia, el Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida recomana una missa a la parròquia i la visita als ancians sols. De fet, en el seu missatge, Francesc afirma que «la visita als ancians que estan sols és una obra de misericòrdia del nostre temps».

En la seva reflexió el Pontífex s'adreça a la seva generació per recordar que els que travessen la vellesa tenen una missió important a la vida. Són cridats a ser «artífexs de la revolució de la tendresa» i a «alliberar plegats el món de l'ombra de la soledat i del dimoni de la guerra». Així, convida a redescobrir aquesta etapa com «el do d'una llarga vida».

El papa Francesc reconeix les dificultats que suposa la vellesa en la vida de les persones i per a la societat. Amb tot, proposa a la gent gran «seguir esperant» i assenyalava que una vida llarga també és un do per a tota la societat.

Precisament en un món tocat per la violència de la guerra, cal «un canvi profund, una conversió, que desmilitaritzi els cors, permetent que cadascú reconegui en l'altre un germà». Per aquest motiu, el Papa recorda que el testimoni de la gent gran és de gran importància i els anima a ser «mestres d'una forma de viure pacífica i atenta amb els més febles». Aquesta missió comença per la pròpia família, però no s'acaba en ella i continua fins a abraçar «tots aquells nets atemorits que encara no hem conegut i que potser fugen

de la guerra o pateixen per la seva causa» a Ucraïna, l'Afganistan o el Sudan del Sud, entre altres llocs.

Francesc convida els avis i la gent gran a continuar donant fruit i els proposa viure de manera particular la dimensió de la pregària. Aquesta és «l'instrument més valuós que tenim, i que és el més apropiat per a la nostra edat». I és que una «invocació confiada pot fer molt, pot acompanyar el crit de dolor de qui pateix i pot contribuir a canviar els cors».

Pera aquesta jornada s'ha dissenyat un logotip que té al centre una abraçada, símbol de la trobada i del diàleg entre generacions.

Segons el prefecte del Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida, el cardenal Kevin Farrell, la gent gran

PAPA FRANCESC
«La pregària és l'instrument més valuós que tenim i el més apropiat per a la nostra edat»

Francesc demana fomentar el diàleg entre generacions.

té una gran importància en el Magisteri de Francesc. I recorda les nombroses ocasions en les quals ha recordat la necessitat de contrarestar la cultura del descart, de fomentar el diàleg entre generacions, de preservar les arrels dels pobles i de valorar la memòria.

En aquest temps d'anhel de pau, diu el purpurat, l'Església té una gran necessitat de gent gran que tingui el «do» de la tendresa, que sigui capaç de tenir cura i intercedir.

El cardenal Farrell assenyala que en alguns països del món els ancians representen el 20% de la població. Això indica que cal un canvi de perspectiva deixant de banda els arguments que fan que la gent gran aparegui com a distant i aliena a la qual cal cuidar.

El nombre de persones grans de

més de 65 anys al món creix a un ritme cada vegada més accelerat. En els darrers 60 anys, aquest grup d'edat s'ha multiplicat per quatre i es preveu que continuï creixent. El 2019, 1 de cada 11 habitants del planeta estava en aquesta franja d'edat, però es calcula que en 30 anys la proporció haurà augmentat a 1 de cada 6. A més, per primer cop en la història, des de fa 4 anys la gent gran de 65 anys supera en nombre els nens menors de cinc anys. L'envelliment poblacional afecta especialment els països més desenvolupats. Més d'un 25% de la gent gran d'aquestes regions viu sola.

Joan Pau i viatges papals

La Congregació per a les Causes dels Sants ha confirmat que el papa Francesc presidirà la celebració litúrgica de la beatificació de Joan Pau I el proper 4 de setembre a la plaça de Sant Pere a les 10.30.

Així mateix, el responsable de les Relacions amb els Estats, Mons. Paul Richard Gallagher, en una entrevista concedida a *Tele Giornale* de la RAI, ha assenyalat que el Pontífex no descarta un viatge a Ucraïna per portar un missatge d'esperança a l'assetjada població del país després de la invasió russa, i clamar un cop més per la pau: «El Papa està molt convençut que una visita podria tenir resultats positius.»

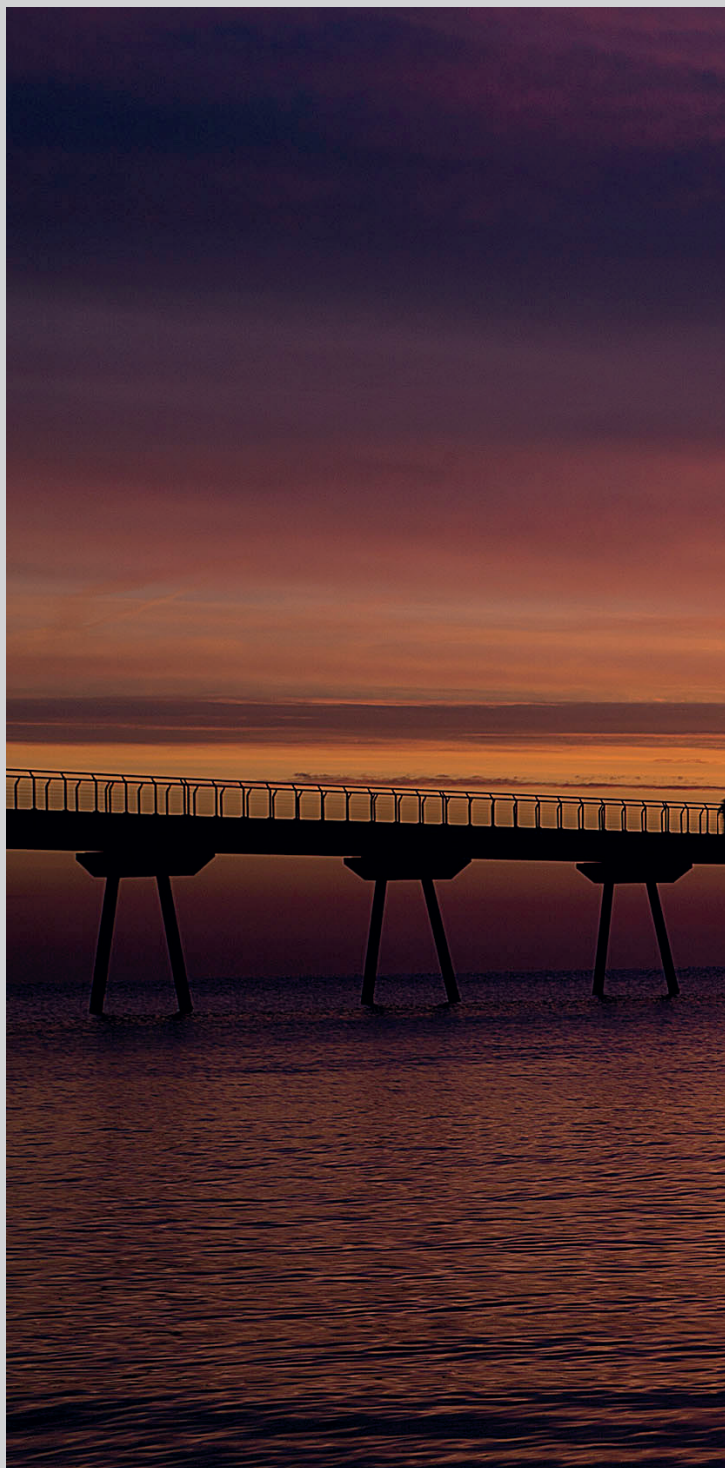
D'altra banda, al tancament d'aquesta edició, el Vaticà ha confirmat els viatges següents del Papa: del 24 al 30 de juliol al Canadà, centrat en la petició de perdó als pobles indígenes; el 24 de setembre a Assís per participar en l'esdeveniment d'Economia de Francesc, destinat principalment als joves, i el 25 a la ciutat italiana de Matera per a la cloenda del Congrés Eucarístic Nacional.

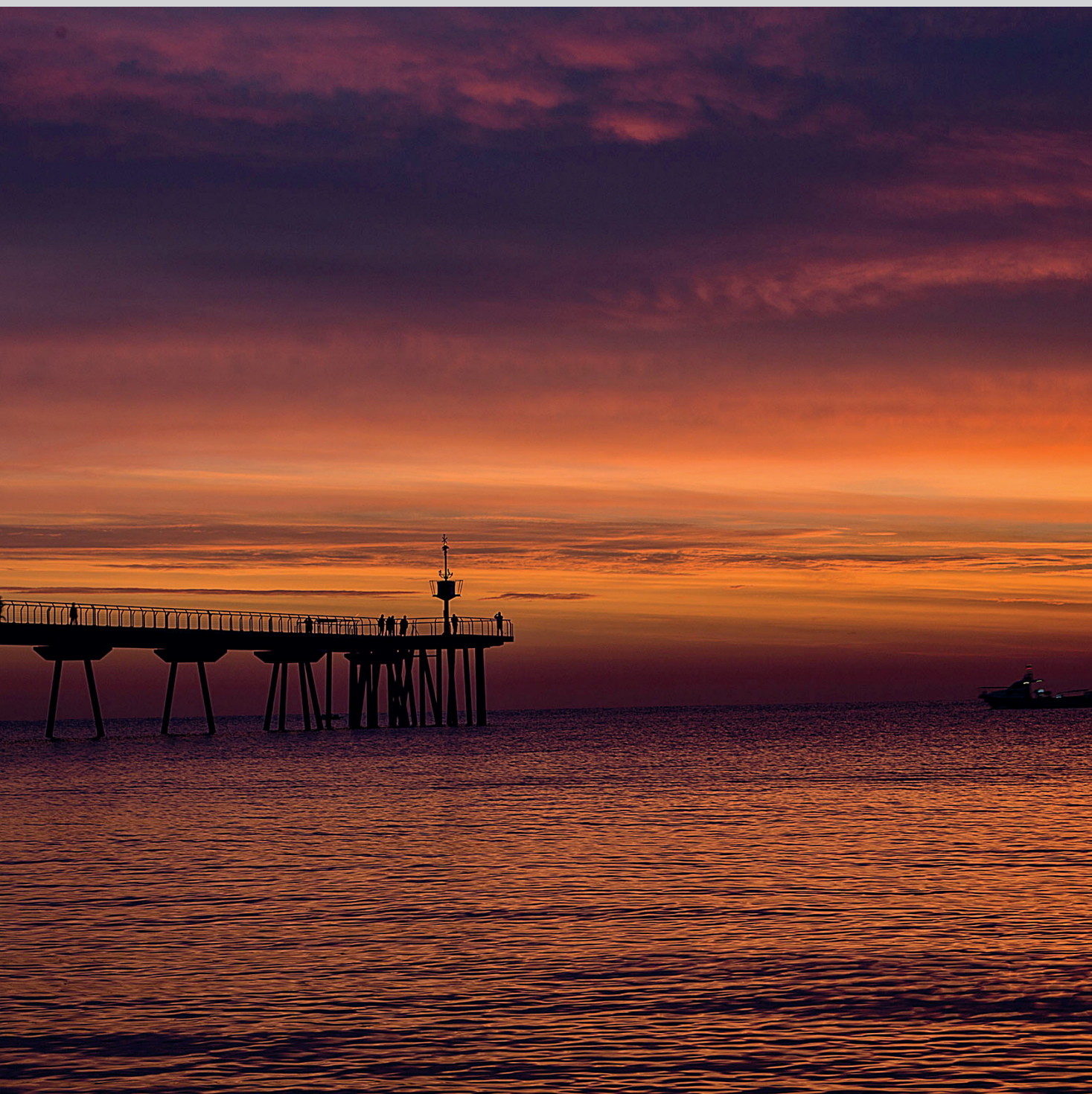
Una altra informació vaticana es refereix al nomenament de tres dones per al Dicasteri dels Bisbes: Raffaella Petrini, secretària general del Govern de la Ciutat del Vaticà; Yvonne Reungoat, superiora general de les Filles de Maria Auxiliadora, i María Lía Zervino, presidenta de la Unió Mundial de les Organitzacions Femenines Catòliques.

Temps de contemplació

Gran sou, Senyor, i granment digne de lloança;
gran és el vostre poder i inesgotable la vostra saviesa.
I sou vós a qui vol lloar l'home, aquesta engruna
de la vostra creació,
l'home que duu al seu entorn la seva mortalitat,
que duu al seu entorn el testimoniatge del seu pecat
i el testimoniatge que vós resistiu als superbs.
I, malgrat tot, us vol lloar aquest home,
engruna de la vostra creació.
Sou vós qui l'estimuleu a delectar-se en les vostres
lloances, perquè ens vau fer per a vós i és inquiet
el nostre cor fins que reposi en vós.

Sant Agustí

Devoció domèstica

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Historiador

En poques dècades hem vist desaparèixer de la majoria de llars qual-sevol simbologia religiosa, avui només present en les de devots practicants o en cases antigues que les han mantingut.

Avui no hi ha cap placa amb la imatge del Sagrat Cor penjada a la porta d'entrada d'una casa, ni una majòlica al rebedor amb la llegenda *Ave Maria* o *Déu vos guardi*. Fa uns anys era habitual tenir al menjador una representació del Sant Sopar, generalment una talla de fusta en relleu, o una taula pintada, amb Jesús envoltat dels Apòstols o, al capçal del llit, un Sant Crist que potser la padrina o un amic de confiança havien regalat al matrimoni en el seu casament.

De fet, en la primera comunió era habitual que algú ens regalés un aplic amb una marededéu a les nenes, o un Sagrat Cor als nens, que es col·locava a

la paret del capçal del llit. A totes les cases hi havia alguna imatge d'un sant o santa, potser d'una Mare de Déu a la quales professava especial devoció.

En temps pretèrits els immensament rics i la noblesa, a la ruralia o a ciutat, procuraven tenir capella pròpia a casa, i si podien sacerdot inclòs, o, si no, un simple oratori en un racó on fer oració en privat, cosa impensable per a la resta de famílies.

Capella ve de *capa*, del tros de la capa que sant Martí va donar a un pobre. Les capelles de visita domiciliària, també conegudes com a almoiners, es remunten segons les més antigues referències al segle XV, però la documentació també prova que no es van estendre fins al segle XIX.

Són caps de fusta, amb nansa per al transport a manera de maleta, portes i un receptacle per a almoines. Obertes les portes, a l'interior hi ha la imatge d'un sant o santa, potser Mare de Déu, el Sagrat Cor o la Sagrada Família. Les passen de casa en casa, on les tenen per un temps determinat, formant una cadena de fidels.

Aquesta devoció popular, com les beneïteres a les cases, contint aigua beneïda, pràcticament ha desaparegut. Algunes parròquies manté les capelletes de manera força reduïda gràcies a la constància femenina, com en el cas de les zeladores de la Sagrada Família, grup de la parròquia de Sant Josep Mnyanet, a Barcelona, que fins i tot ha organitzat petites exposicions de capelles portàtils de diverses èpoques.

Avui aquestes capelles són cobejades per alguns col·leccionistes. Els antiquaris n'ofereixen des de modernes fetes en sèrie, a preus raonables, fins a veritables joies demanant-ne fortunes, perquè la veritat és que algunes capelletes realitzades per encàrrec exclusiu per veritables artistes són notables obres d'art.

Capelleta de visita domiciliària de la Sagrada Família.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Maria Magdalena

El 22 de juliol celebrem la festa de Santa Maria Magdalena, apòstol dels apòstols. El 2016 el papa Francesc va instituir aquesta data com a dia de festa perquè sigui celebrada igual a la resta dels apòstols.

La figura de Maria Magdalena s'ha distorsionat i confós, barrejant-la amb la prostituta penedida o amb la germana de Llàtzer. Qui va ser ella realment i què ens diu a l'Església avui? Es deia Míriam, un nom força freqüent a l'època, i vivia a Magdala, una ciutat situada a mig camí entre Tiberíades i Cafarnaüm. Va acompanyar Jesús formant part del grup de deixebles i es va mantenir a prop d'Ell, fins i tot en el moment de la seva mort, quan els seus amics el van abandonar. Al peu de la creu hi ha, entre altres deixebles, Maria Magdalena i Maria, la mare de Jesús. Juntament amb les altres «miròfores» (portadores de perfums per ungir el cos de Jesús) va ser la primera testimoni de la resurrecció i qui va anunciar als apòstols el missatge de Jesús ressuscitat. En paraules del papa Francesc, «Maria Magdalena és un exemple d'evangelització veritable i autèntica, que anuncia el joïós missatge central de la Pasqua». Això, segons el Papa, la converteix en «evangelista, en missatgera que anuncia la bona nova de la resurrecció del Senyor».

Ella és la primera que descobreix, per experiència personal, que Jesús és viu. Una dona que estima, que creu, que anima i que impulsa, que obre camins nous en l'Església, va ser una figura essencial en la primera comunitat cristiana.

Avui moltes dones diuen: «Hem vist el Senyor i volem compartir la seva vida i el seu missatge.» Maria Magdalena ens inspira com a mestra en el camí cap a una Església d'iguals.

TERESA CASILLAS

Neuroquímica i educadora

UN NOU LLINDAR

El to familiar de la pregària de Jesús

Ben segur que en un moment o altre hem elevat a Déu una pregària apresada o espontània. Ho demana el mateix tracte i la necessitat de diàleg que tota persona experimenta. És bo que ens demanem: com he viscut aquesta relació amb Déu durant la meua vida? Com la visc ara? Si som sincers i humils, podem sentir la mateixa necessitat que tenien els deixebles quan un d'ells va dir a Jesús: «Senyor, ensenyeu-nos a pregar.» Una súplica confiada que sempre hauríem de fer.

La pregària que Jesús ensenya, el Parenostre, és una expressió de total confiança en Déu, el seu Pare i el nostre Pare. Aquesta confiança, imperada per l'amor, és la que ens identifica amb Jesús des del moment en què preguem amb Ell. Tant el seu caràcter personal com social ens porten a descobrir que Déu es troba al centre de la nostra vida i que el professem en el cor de la societat, on hi ha més necessitat d'afecte, de companyia, de relació, de súplica, d'agraïment, de perdó.

L'originalitat del Parenostre està en el tracte familiar que Jesús vol que donem al Pare, tal com Ell mateix ho fa. Tota persona que ha après a pregar té la missió irrenunciable d'ensenyar els altres a fer el mateix. Això és fonamental en el camp educatiu, catequètic i, de manera insubstituïble, en l'àmbit de la família. Jo només tenia sis anys i recordo sempre les paraules que el meu pare em va dir fluixet a l'orella després de rebre Jesús el dia de la meua Primera Comunió: «Ara parla amb Jesús, que amb ell s'hi pot parlar.» M'atreveixo a dir que això ha marcat la meua vida, perquè, a la vegada que m'ho deia, jo el veia a ell que també pregava. Amb el temps he entès que ensenyar a pregar és ensenyar a estimar.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

 Barcelona

Des de les entranyes de la Creació

Roger Pérez va rebre els sagraments de la iniciació cristiana durant la Vetlla Pasqual passada

CARME MUNTÉ MARGALEF
Barcelona

«Tinc un regal enorme que és la fe i he d'aprofitar-lo»

«Com em puc batejar?», li va preguntar el Roger al Víctor, el seu company de feina, catòlic practicant. I va ser així com el va acabar redirigint a la parròquia de Santa Maria de la Palma de Cervelló, on després d'un any de catequesi, durant la Vetlla Pasqual passada, Roger Pérez, de 25 anys, matemàtic i enginyer de comunicacions de professió, va rebre els sagraments de la iniciació cristiana de la mà del rector, Mn. Josep Figueras, i acompanyat dels seus padrins, el Víctor i

la Remei.

«Vaig experimentar que estava començant una nova vida, que tornava a néixer i que tenia la necessitat imperiosa de fer les coses bé. Tinc un regal enorme que és la fe i he d'aprofitar-lo», ens comenta el Roger, a qui vam conèixer a la parròquia de Santa Anna de Barcelona durant una de les presentacions del llibre de l'Oriol Jara *Deu raons per creure en Déu* (Albada Editorial).

Perquè el Roger, com l'Oriol, es troba en aquell moment d'enamorament màxim, i comparteix la mateixa vocació i necessitat d'explicar i d'explicar-se: «Tinc una vocació absoluta d'escriure i llegir, d'oferir el meu testimoni per ajudar altres persones, especialment els joves. També tinc una necessitat intel·lectual i espiritual d'estudiar Filosofia i continuar formant-me.»

De fet, la recerca filosòfica forma part del camí de fe del Roger, que va néixer i créixer en un entorn més aviat anticlerical: «De petit tenia insomni perquè no entenien l'univers. La meua vida ha sigut una recerca per trobar els motius pels quals soc aquí, existeixo, soc autoconscient i puc prendre decisions de formallure. Aquesta recerca de sentit l'he fet des de la Filosofia, la literatura i les matemàtiques, fins al punt que cap als 18 anys vaig arribar a la conclusió, per raonaments purament racionals i científics, que és innegable l'existència d'un Déu omnipresent, omnipotent i ple de bondat. Aquesta base d'absoluta convicció m'ha ajudat a apropar-me cap al cristianisme.»

La segona via d'apropament ha estat el contacte amb la Creació, amb les entranyes de Déu, com s'hi refereix el rector de la Palma de Cervelló: «Una vegada l'any agafo la motxilla i una tenda de campanya i me'n vaig sol a la muntanya. Aquestes experiències m'han servit per entendre conceptes com la Providència. A la natura és on més a prop m'he sentit de Déu.»

La tercera aproximació, ens explica el Roger, és més de caire social: «He sigut sempre una persona conservadora, tinc molt clara la vocació de formar una família. Vaig tenir una parella que era catòlica practicant. Quan vaig veure que tant ella com la seva família compartien els meus mateixos valors,

El Roger és un apassionat de la muntanya.

vaig pensar que potser jo també hauria de formar part de l'Església catòlica.»

La quarta aproximació ja té a veure amb una adolescència i primera joventut viscuda de forma molt complicada, l'època fosca tan característica de les històries de conversió. «Estava molt apartat de Crist —relata el Roger— sentia un buit i una infelicitat enormes. Vaig veure que havia de fer-hi alguna cosa, que no podia viure amb aquella buidor i dolor constant.»

I la cinquena aproximació passa sens dubte per la lectura de la Paraula de Déu i la vivència dels sacraments: «La lectura dels Evangelis m'ha donat la llum i l'empenta per continuar pel meu camí. També la força dels sacraments, de la litúrgia i de les pregàries que he pogut sentir en primera persona.»

Totes aquestes aproximacions han estat clau perquè el Roger s'acabés decidint a fer el pas d'iniciar un procés catecumenal. Ara que ja fa tres mesos que va rebre els sacraments de la iniciació cristiana se sent com en una mena de lluna de mel: «Tot em fa il·lusió. Cada persona catòlica que conec em fa molt content. Ara que ja formo part de l'Església tinc l'oportunitat de desenvolupar-me espiritualment. Ara tinc el do de la fe de veritat. Quan no tenia cap interès pel cristianisme, ho veia com una cosa del passat, morta. No em podia imaginar la vitalitat de l'Església catòlica, cosa que vaig poder viure, per exemple, durant la trobada Betel22, organitzada pel Secretariat de Pastoral amb Joves de l'arquebisbat de Barcelona, el 21 de maig. És una gran sorpresa trobar-me tant agent amb la qual puc fer comunió, sentir-me reconegut, estimat.»

Ara, doncs, el Roger es troba novament en un moment de recerca, de veure de quin moviment vol formar part i es vol comprometre. «Però ho deixo per més endavant, per veure on em crida Déu.» Mentrestant, vol tenir experiències de fe, conèixer gent, participar en activitats com la Peregrinació Europea de Joves a Santiago de Compostella, i en les activitats de la parròquia de la Palma de Cervelló, «a qui els ho dec tot, i de qui he rebut un acompanyament i una estimació increïbles».

A la parròquia de la Palma de Cervelló, durant la Vetlla Pasqual, va rebre els sacraments de la iniciació cristiana.

«A la natura és on més a prop m'he sentit de Déu»

«No em podia imaginar la vitalitat de l'Església catòlica»

Gondar i el jesuïta Pedro Páez (I)

BÀRBARA VIRGIL

Facultat de Teologia de Catalunya

Etiòpia, per molts dels qui han visitat aquestes terres més orientals de l'Àfrica, és definida com el Paradís a la terra, un *axis mundi* relacional. De fet, els mateixos etiòps així ho proclamen, ja que en la descripció bíblica del lloc d'emplaçament del Jardí de l'Edèn se cita el país de Cus, més enllà del sud d'Egipte, possiblement Etiòpia, i el riu Guihon, identificat amb el Nil Blau, segons la tradició etiòp.

El relat del llibre de Gènesi diu: «Un riu sortia d'Edèn per regar el jardí, i d'allà es destriava en quatre

braços. El primer s'anomena Fison, que va per tot el país d'Hevilà, on hi ha l'or, i l'or d'aquell país és molt bo; s'hi troba també el bdellí i pedra d'ònix. El segon riu s'anomena Guihon, que va per tot el país de Cus. El tercer riu s'anomena Tigris, a l'est d'Assur. El quart és l'Euftrat. Jahvè Déu prengué l'home i el posà al jardí d'Edèn perquè el conreés i el guardés.»

En aquestes terres, sempre espirituals, va anar a parar un dels jesuïtes que més va escriure sobre la descripció d'aquestes gents i la seva geografia: Pedro Páez. S'ha publicat molt sobre la seva obra i la seva persona en els darrers anys, especialment sobre la seva vida a la cort dels emperadors etiòps dels quals va guanyar-se la confiança gràcies a la seva forma de discernir sobre cultura, religió i escoltant el que els locals també tenien a dir.

Va ser un exemple de com tractar amb tot un món que abans mai no s'havia pogut entendre. La seva forma especial d'acostar-se a la solitud d'aquests governants en llocs tan complicats i en anys de conflicte entre religions i intrigues de poder, el va fer ser dels primers europeus a deixar constància de noves fites, mencions geogràfiques i curiositats.

El religiós Pedro Páez, fins que va aconseguir arribar a la cort etiòp, en el seu trajecte des de Goa fins a les costes africanes, va ser capturat per pirates juntament amb el monjo Antoni de Montserrat. Va explicar el temps que va durar el seu captiveri, uns deu anys, com va haver de travessar el desert del Hadramuth descalç per manca de calçat de la seva mida, recorda monuments del desert com les runes de Ma'arib, a les quals anomena Melquis, indicant que cap dels àrabs sabia desxifrar. Va ser la primera referència a inscripcions himaiaríques feta per un europeu, també va ser dels primers europeus a tastar el cafè i deixar-ne esment, i un cop a Etiòpia, va ser el primer no etiòp que va poder visitar les fonts del Nil Blau, lloc sagrat fins avui, pels cristians d'allà.

P. PEDRO PAEZ, ESPAÑOL, DE LA COMPAÑIA DE JESUS, DESPUES DE 6 AÑOS DE CAUTIVERO Y DE 20 DE FATIGAS EN ESTE TRAGE. EN ETIOPIA. RECONCILIO CON LA IGL. ROM. AL PRESTEJA SU IM

SIGNES D'AVUI

Rèquiem en l'educació

Un vídeo publicitari de la Generalitat de Catalunya sobre el proper curs escolar fa gala de les bondats d'anticipar uns dies l'inici de les classes el mes de setembre. Al marge del missatge que conté, ha sorgit una crítica incisiva pel fons musical que l'acompanya. Es tracta de l'àlbum *Arizona Spirit* de Street Lights, que reproduïx el *Dies irae* del Rèquiem de Mozart, una música essencialment fúnebre. Les imatges alegres, emotives, festives i cordials van per una banda i el fons musical, amb tonalitats tèniques, per l'oposada. Un símbol clar de com es planteja l'educació a Catalunya. D'una banda, els drets constitucionals, que garanteixen la llibertat educativa i la diversitat de fórmules per atendre les famílies. De l'altra, les polítiques de fons que no res-

pecten els drets dels 365.777 nens i nenes de l'escola concertada, més encara, que els conculquen greument en negar-los el finançament adient. L'Administració des del minut zero va incomplir i continua incomplint en gran part el compromís que li correspon. La discriminació i l'ofec gradual i sistemàtic pretenen eliminar el pluralisme educatiu al servei de les famílies. Ideologies de carril únic. Retallada persistent de les llibertats. Reducció dels drets.

Les entitats d'iniciativa social que han concertat els seus centres

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

amb l'Estat no van contra l'escola pública, sinó que volen, en col·laboració amb ella i sense ànim de lucre, construir una societat més lliure i igualitària, des de diferents perspectives. Per què en l'àmbit sanitari és possible sense pagar res anar a hospitals concertats i, en canvi, per anar a escoles concertades l'exercici de la llibertat resulta penalitzat? Per què el Govern de la Generalitat ha ampliat en 1.000 milions d'euros el pressupost en educació i d'aquesta quantitat ni un sol euro anirà a l'educació concertada? No plantar-se davant de la discriminació i la injustícia implica ser còmplice de les seves conseqüències. Es tracta d'un tema de drets. Cada vegada es respecten menys. Comença a ser molt preocupant.

Es tracta d'un tema de drets. Cada vegada es respecten menys

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

FINESTRA A LA VIDA

Massa «Caïns» al món

No ens podem acostumar a les morts produïdes per qüestions polítiques, religioses o per diferents interessos que no tenen comparació amb la vida humana. A tots ens ha esgarriat la notícia de dos jesuïtes assassinats en una església mexicana quan atenien un home que havia arribat ferit de bala.

Per a l'Església, dos màrtirs més. Per a la humanitat, un signe de la capacitat de l'ésser humà de mostrar la màxima bondat i la màxima maldat.

Aquesta setmana he pogut experimentar la impotència davant de fets semblants amb l'únic mòbil dels diners o del poder.

Arribo a Santa Anna i em diuen que hi ha un home que pregunta

per mi. Una dona el va veure al carrer i li va cridar l'atenció el seu aspecte, molt allunyat del d'un captaire, i, quan li va explicar la seva situació, me'l va enviar.

L'home en qüestió era una altra víctima de les màfies organitzades de Nigèria. Estudiant d'un màster, pagat pels seus pares, que vivien en una bona posició social, li arribà la notícia del segrest, en primer lloc, i després, la mort dels seus pares i la seva germana. Ara es troba en una situació límit. Tenia el visat d'estudiant però se li ha acabat. Ara és un simple emigrant o refugiat sense papers amb l'angoixa d'haver perdut la família.

I hom es pregunta, quins interessos hi ha per no acabar d'una

vegada amb aquestes màfies organitzades en alguns països? I sempre la pregunta bíblica: «Què n'has fet del teu germà?»

Quins interessos hi ha per no posar fi a les màfies organitzades?

Esglésies de Tàrrrega i obra pictòrica de Josep Minguell (i III)

Encetem aquesta nova edició de les rutes espirituals per la ciutat de Tàrrrega. A la capital urgellenca visitem l'església parroquial de Santa Maria de l'Alba i l'ermita de Sant Eloi. En tots dos casos tenim el privilegi de fer-ho de la mà de Josep Minguell, el pintor que les ha decorades amb frescos al llarg dels darrers quinze anys, que acaba de ser guardonat amb la Creu de Sant Jordi. La bellesa de les seves pintures expressa els temes bíblics amb sensibilitat, alhora que recull el paisatge de secà de la contrada. I tot plegat ho completa amb una harmonia perfecta entre pintura i arquitectura.

La darrera visita que fem a Tàrrrega ens du fins a la popular ermita de Sant Eloi, on Josep Minguell també hi té obra pictòrica. Ens hi acompanya Jaume Aligué, president de l'Associació dels Amics de l'Arbre, entitat que des de fa més de cent anys vetlla per l'ermita i, en general, per la reforestació i manteniment del conjunt de la serra de Sant Eloi.

Espai verd amb història

Mentre el cotxe puja pel camí que ens du fins al nostre objectiu, Aligué ens fa cinc cèntims de l'origen de l'associació: «L'any 1910 Tàrrrega va acollir una edició del Congrés Agrícola Català Balear, que va resultar ser un revulsiu per a la ciutat. S'hi va parlar de reforestar els llocs erms i només tres anys després diverses personalitats targarines fundaven l'Associació Amics de l'Arbre amb l'objectiu de convertir la pelada serra de Sant Eloi en un parc. El començament no va ser fàcil, perquè hi havia gent que trobava absurda i estranya l'acció reforestadora que duïen a cap aquells prohoms. Fins i tot havia passat que després d'una campanya de plantada d'arbres, l'endemà se'ls trobaven arrencats. Però la tasca va continuar endavant: l'associació va començar a organitzar visites a la serra amb les escoles, i aquesta pedagogia va fer forat. Avui podem gaudir del Parc de Sant Eloi, que és la zona verda més important de Tàrrrega.»

Quan arribem a lloc podem comprovar *in situ* el resultat d'aquests cent anys de feina ingent. Passejant entre pins, alzines i xiprers trobem

L'ermita de Sant Eloi està situada en un extrem del parc del mateix nom.

Lleida t'espera de nou
Vine i viu-la!

Montfalcó Murallat. La Segarra. © Oriol Clavera

AUTÈNTICA DIFERENT NATURAL

Descobreix l'encant d'un territori únic. Viu el Pirineu i les Terres de Lleida!

aralleida.cat

ara lleida

Departament de Lleida
Parc de Lleida

racons tranquils amb fonts, i aquí i allà antics estris agrícoles que donen testimoni del món pagès abans de la mecanització del camp. A un extrem de la serra, com una balconada oberta damunt la ciutat, se situa l'ermita de Sant Eloi. És un mirador excel·lent no tan sols de Tàrraga, sinó de tota la plana de Lleida. En aquesta època de l'any, el paisatge que contemplem des d'aquí és un oceà infinit de rostolls daurats amb esquitxos de verd, ja sigui el més clar dels ametllers o el més platejat de les oliveres. Les vores del turó on s'alça l'ermita estan fortificades, com si hagués estat un lloc militar estratègic, i Jaume Aligué ens informa que aquestes torres daten de les guerres carlines, quan l'Urgell i la Segarra van ser l'escenari de cruentes batalles.

L'ermita és d'un exterior senzill i equilibrat, amb una bonica porxada que bé podria ser la d'un casa pagesa de qualsevol poble de la Catalunya nova. Si observem els carreus dels murs no en tro-

barem pas dos d'iguals, i tanmateix tots encaixen a la perfecció els uns amb els altres des de fa segles per constituir aquestes parets ben massisses i dretes. L'absis ens crida l'atenció perquè no és ni circular, ni tan sols quadrat, sinó pentagonal.

L'obra de Déu i de l'home

Seguim els nostres amfitrions cap a dins de Sant Eloi, que resulta ser d'una bellesa tan senzilla com captivadora. Uns grans arcs gòtics sense cap mena de decoració sembla que sobrevolin la nau per damunt dels nostres caps. Ens recorden l'austera arquitectura cistercenca dels no gaire llunyans monestirs de Vallbona o Poblet, o fins i tot de l'avui enrunat però encara molt bonic cenobi de Vallsanta, a Guimerà, pocs quilòmetres al sud d'on som ara. Tots aquests edificis estan construïts amb la mateixa pedra tan ben cisellada i de to clar. A Sant Eloi, però, no hi ha volta de pedra: el seu lloc l'ocupa un em-

Passejant entre pins,
alzines i xiprers
trobem antics estris
agrícoles d'abans de la
mecanització del camp

El fons dels frescos
evoca la creació, amb
la nit i el dia, els arbres
del paradís i diversos
ocells

L'interior conserva l'aspecte gòtic original, del segle XIII.

Les pintures de Minguell fan referència a l'ofici d'orfebre de sant Eloi.

bigat de fusta a dues aigües, que atorga calidesa a tot l'interior.

Jaume Aligué ens explica que «es tracta d'una construcció força antiga, del segle XIII, encara que amb reformes posteriors. La nau és l'original de l'edat mitjana i en canvi aquest absis pentagonal és força modern. Un dels elements més interessants és la imatge gòtica de sant Eloi que veiem en aquesta fornícula, rere l'altar. Va ser descoberta casualment l'any 1970, quan es feien unes obres a l'ermita, i la van trobar emparedada». Encara que li falta algun tros, ens sembla una escultura elegant, que representa un sant Eloi amb la mitra de bisbe i amb riques vestidures. Ara ocupa el lloc que no hauria d'haver perdut mai.

Els nostres guies ens fan girar-nos cap a la paret de l'entrada. Aquí és on hi ha les pintures de Josep Minguell. El pintor ens confessa que «les vaig fer durant el confinament per la pandèmia de coronavirus, ara fa dos anys.

Em vaig passar tot un mes tancat aquí dins elaborant aquests frescos. Se'm van encomanar aquestes pintures per tal de celebrar els 50 anys de la troballa de la imatge gòtica del sant. A diferència de Santa Maria de l'Alba, aquí l'espai de paret és molt més reduït, però així i tot en total vaig pintar 34 m²».

Ens fixem en aquesta obra pictòrica plena de detalls. El paisatge de fons és el Parc de Sant Eloi, però que evoca la mateixa creació bíblica, amb la nit i el dia, els arbres del paradís i diversos ocells com ara garses, puputs i tòrtors. A l'esquerra de la porta, Minguell hi ha representat diferents eines de ferrer i unes mans que treballen sobre una enclusa. Són els símbols de sant Eloi, que segons la tradició era un reconegut orfebre, i que des de fa segles és el patró dels que es dediquen a donar forma als metalls, ja siguin ferrers o joiers. A la banda dreta unes mans sostenen una església i un bàcul, emblemes del ministeri episcopal del sant,

mentre unes altres sostenen uns plançons d'arbres disposats a arrelar en una nova terra. «Aquesta pintura fa referència a la tasca reforestadora que l'Associació Amics de l'Arbre ha anat fent pacientment durant més de cent anys.» La imatge ens sembla especialment delicada i suggeridora, perquè la podem interpretar com un elogi de l'obra humana, la qual, quan actua en harmonia amb la natura, continua l'obra creadora de Déu i omple de vida la terra.

Amb aquesta bonica representació donem per acabada la nostra visita a Tàrraga i a les pintures de Josep Minguell. Donem les gràcies al pintor i a Jaume Aligué per la disponibilitat a acompanyar-nos i explicar-nos les esglésies que hem vist i els impressionants frescos. Nosaltres continuem aquesta ruta d'estiu per un altre indret de la Catalunya Nova, però situat força més al sud; la ciutat de Tortosa, amb els seus magnífics edificis medievals, ens espera.

JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

La fermesa de l'amor

Benvolguts i benvolgudes, a l'Antic Testament, Déu es revela a través de les nocions d'amor incondicional i ferm (*hesed*), i d'autenticitat i veritat en el fer i l'obrar (*emet*). En la història salvífica, una de les expressions més clares d'aquesta essència és la seva constant fidelitat al pacte d'amor amb el poble d'Israel. Però el desig constant de Déu d'unir-se amorosament al seu poble contrasta amb el dolor de no ser acollit de la mateixa manera. Així, la relació d'amor que ell imaginava es converteix en un estira-i-arroña de part de la humanitat que no acaba de donar mai un sí definitiu.

I tanmateix, tot i que a voltes se'ns mostra el cansament diví per una humanitat que no encerta a estimar-lo, en realitat el Déu no correspost no es permet caure en el desànim del fracàs ni romandre en l'enuig de la ferida, sinó que, d'una manera sorprenent, es mostra sempre ple d'ardor vers els homes i dones que ha creat. Déu es revela, doncs, completament conseqüent amb el seu disseny.

Com a mostra definitiva d'amor,

Déu envia el seu Fill al món amb la intenció de capgirar l'ordre de les coses. Malgrat els nostres pecats i la nostra desídia, es compromet plenament i es lliga eternament a tots nosaltres, entregant-nos el seu Fill. Jesucrist, realment Déu i realment home, mostra la fidelitat de Déu i la fidelitat que l'ésser humà no havia reeixit a viure. La seva total confiança en el Pare i en el seu projecte el porta a arribar fins a les darreres conseqüències. A Getsemaní, el cuc que podria posar fi a la seva missió reveladora és vençut per una resolució decidida i valenta a donar-ho tot com a ofrena amorosa al Pare. L'acceptació de la passió i la creu no és fruit d'una resignació davant d'esdeveniments negatius, sinó l'expressió de la seva llibertat madura, a través de la qual continua fiant-se del Pare, fins i tot quan des de l'evidència de la lògica i dels sentiments no n'hi hauria motiu. L'obediència als plans del Pare no els fa des de la ceguesa o l'arbitrarietat, sinó des de la convicció profunda que Déu Pare no pot enganyar i que la missió començada

ha de donar un fruit que ell —com a home— en aquells moments no pot sentir però sí creure.

Certament, la fidelitat que aprenem de Déu es demostra a través d'entregar la nostra vida, també i sobretot en els moments més difícils. Aquesta fidelitat l'han comprès molt bé els màrtirs, que no s'han reservat res per a ells mateixos, sinó que han estat disposats a lliurar la vida pròpia per amor.

Nosaltres potser no ofrenarem la nostra vida física —o potser sí, Déu ho sap!—, però segur que serem cridats a ser fidels a la vocació rebuda en el baptisme. Aquesta vocació, concretada en la tasca de cadascú, demana una responsabilitat en l'amor i una llibertat madura. Aprofundir el goig de l'entrega significarà donar profunditat a la decisió ferma de viure l'aliança amb Déu i amb els germans. Com Déu, que no es cansa mai d'estimar, la fidelitat i la fermesa seran condició de possibilitat per fer resplendir un amor incondicional que tots els homes i dones somnien.

Bon estiu a tothom!

JOAN-ENRIC VIVES
Arquebisbe d'Urgell

L'exemple dels avis i la gent gran

Coincidint amb la festa el dia 26 de juliol dels sants Joaquim i Anna, pares de la Verge Maria i avis de l'Infant Jesús, dediquem més atenció envers aquells que, perquè són grans o avis, mereixen tota la nostra gratitud. Ells ens han donat la vida, i han fet molt per nosaltres i pel país. Són grans, fràgils, potser malalts o dependents, i sabem que durant la pandèmia són els qui més han sofert. Aquest dia ha de ser d'agraïment, de retorn de la tendresa que ens donen, i sobretot d'acció de gràcies respectuosa i alegre per les seves vides.

Actualment, la cultura dominant té com a únic model l'adult jove, i preval la separació entre les etapes de la vida i el descartar els vells per no productius i per aportar moltes despeses. El papa Francesc entre febrer i març de 2022 va dedicar algunes catequesis sobre la vellesa, i va desgranar de la Bíblia els ancians que hi apareixen: Noè, Moisès, Simeó i Anna, el quart manament, Noemí i Rut, Eleazar, Judit, Job, el Cohèlet, el salm 71. Ell proposa una aliança entre les generacions ja que, amb els recursos que només donen els anys, els grans poden animar els joves a obrir horitzons, a prendre decisions de futur per entendre les experiències de vida i a enfrontar-se a les grans preguntes de l'existència.

Comentant la personalitat de Noè, es pregunta el Papa: ¿què poden aportar els ancians? Ajuden a desemmascarar l'engany d'una vida que només busqui el plaer, buida d'interioritat, corrupta o menyspreadora dels altres. Noè és l'exemple d'una vellesa que genera vida, que no es queixa ni recrimina, que mira el futur amb confiança, respecta la creació i cuida la vida de tots.

També els ancians poden donar testimoni joiós de la presència de Déu en les seves vides, al llarg de molts anys, sense deixar de reconèixer que sovint també hi ha hagut debilitats i caigudes. No cal ser perfectes per transmetre la fe. I sempre esperar la visita del Senyor, afinant els sentits per descobrir la seva vinguda. Els ancians són sensibles a les sofrències pròpies i dels altres; hi compten. I han de ser mestres del que el Papa anomena «tendresa social».

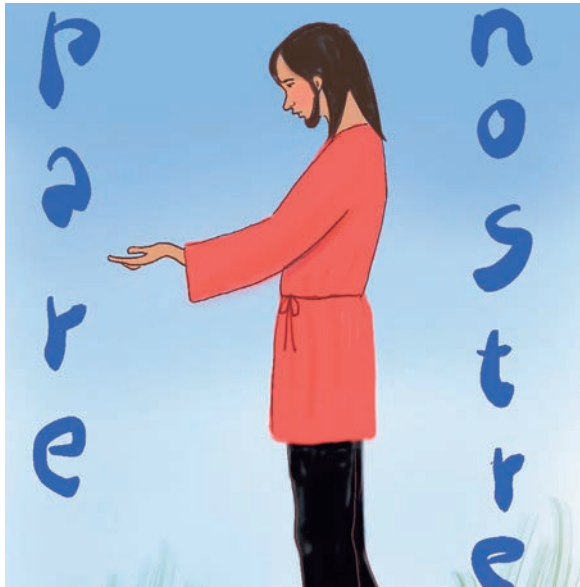
El 4rt. manament de Déu «honora el pare i la mare» (Ex 20,12), no es refereix només als pares biològics, sinó al respecte i la cura envers les generacions que ens precediren, totes les persones grans. Honorar-los amb ajudes materials però sobretot amb l'amor, l'escolta i la proximitat, tenint en compte la seva dignitat. Sabem que alguns són víctimes de les incomprensions, les burles i fins de la violència. És important que es transmeti a les generacions joves que no podem descartar ningú, i que el respecte per la vida, cal manifestar-lo en totes les etapes, des de la concepció fins al seu final natural.

Els ancians són també sovint exemples de coherència en la seva fe i fins d'heroïcitats en moments de guerres i de persecucions. Són models de perseverança en les proves i sofriments, sabent-los transformar en espera confiada de les promeses de Déu. Davant la temptació tan actual de separar fe i vida, els ancians ens poden ensenyar a perseverar. Molts se'n riuen com si la fe fos cosa de vells, quelcom inútil. Davant d'això estem cridats a testimoniar que la fe no és quelcom només per a una etapa de la vida (infants i vells) sinó una benedicció per a tots, un do que ha de ser cuidat, respectat i testimoniado.

COMENTARI DE LA PARAULA

Quan pregueu, no us embarbolleu creient que amb la vostra xerrameca us fareu escoltar

GLORIA MONÉS

En el passatge que llegim avui es distingeixen quatre moments: 1) la manera de pregar, en negatiu i en positiu, pregària aquesta última que ben aviat cristal·litza en el Parnostre com a pregària personal i comunitària de Jesús, segons ens l'ha conservada el Còdex Beza: «Pare nostre que estàs en els cels», i que Lluç diferencia netament del pare terrenal a qui al·ludirà tot seguit; 2) la paràbola de l'amic inoportú, amb l'accent posat en la importunitat i impertinència de qui va a trobar el seu amic a mitjanit; 3) l'eficàcia de la pregària expressada primerament a base de tres trilogies, prenent com a model un pare terrenal, i seguidament 4) posada en contrast amb el Pare del cel: «Si, doncs, vosaltres, que sou dolents, sabeu doncs bons donar als vostres fills, ¡quant més el Pare, el del cel, donarà *un do bo* als qui li ho demanin!» Els «dons bons» que els pares terrenals saben donar al seus fills participen ja d'antuvi del «*do bo*» que el Pare del cel donarà amb escreix a tots els qui li ho demanin, sense condicio-

naments ni cap mena de mediacions. La majoria de manuscrits, en canvi, en comptes de «donarà *un do bo*», llegeixen «donarà Esperit Sant», el do per excel·lència que van fer les primeres comunitats cristianes com a fruit de l'experiència de l'Esperit. Tanmateix, l'efusió de l'Esperit Sant sobre els creients, Lluç l'havia reservada per al segon volum del seu escrit com a senyal de la Promesa ja realitzada. El llenguatge de Jesús és planer, és la llengua que va mamar de petit i que va anar consolidant a partir de les moltíssimes experiències viscudes tant abans com després que, als trenta anys, fes l'experiència radical en el desert de Judà de ser ell el Messies d'Israel i que va poder elucidar gràcies al mestratge de Joan Baptista. Totes les imatges emprades per Jesús han estat preses de la vida quotidiana, sense que s'hi pugui detectar ni un bri del llenguatge religiós que havia sentit tan sovint a la sinagoga i de jove en el Temple.

JOSEP RIUS-CAMPS
Biblista

CONSULTORI BÍBLIC

JAUME SIDERA, cmf

Sabem com vivien i celebraven les primeres comunitats cristianes? (I)

Un bon camí per saber com vivien i celebraven les primeres comunitats cristianes el tenim en els quatre evangelis i en els Fets dels Apòstols. Fem un cop d'ull a l'escena del Cenacle: tota la comunitat reunida, i dintre la comunitat Maria, les dones, i la mainada, tots units en l'esperança de l'Esperit Sant. Després, les primeres comunitats eren fidels a les celebracions del Temple i tot seguit a casa celebraven la fracció del pa. El culte comportava la fracció del pa i pregàries. Abans, durant o després hi havia el mestratge del apòstols. Era una Església domèstica. I solidària.

En el curs d'una litúrgia, l'Esperit empeny la comunitat a la missió de Pau i Bernabé. Dejunen, pregunten, els imposen les mans i els acomiaden (Ac 13,1-3).

La comunitat de Corint ha perdut en part el sentit de la fracció del pa. Participant d'un mateix pa, els cristians esdevenien un sol cos (1Co 10,17). Però havien degradat la mesa del Senyor convertint-la en un niu de divisions i discriminacions. Pau reacciona amb vehemència recordant-los la institució de l'Eucaristia i la seva repercussió en la vida de la comunitat. El memorial del Senyor se celebrava dins el sopar. És el primer document escrit sobre la institució (1Co 11,17-34).

Pau s'acomiada de la comunitat de Troas. És diumenge. En un domicili particular, profusament il·luminat. Pau allarga la conversa des de mitjanit enllà. El jove Eutic s'adorm i cau finestra avall. A trenc d'alba, Pau llesca el pa, en menja i allarga la instrucció fins a trenc d'alba (Ac 20,7-12).

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge XVII de durant l'any

Lectura primera

Gn 18,20-32

Que el meu Senyor nos s'enfadi si torno a parlar

Lectura del llibre del Gènesi:

En aquells dies, el Senyor digué: «Quin clam tan fort a Sodoma i a Gomorra! Que n'és de greu el seu pecat! Hi baixaré a veure si tota la ciutat es comporta com ho denota aquest clam que m'arriba. Si no és totala la ciutat, vull saber-ho.» Els dos homes que acompanyaven el Senyor se n'anaren en direcció a Sodoma, però Abraham es quedà encara davant el Senyor. Llavors Abraham s'acostà i digué: «De debò que fareu desaparèixer tant el just com el culpable? Suposem que a la ciutat hi hagués cinquanta justos. Els faríeu desaparèixer? No perdonaríeu la població per amor dels cinquanta justos que hi hauria? Mai de la vida no podreu fer una cosa així! Fer morir el just amb el culpable? Que el just i el culpable siguin tractats igual? Mai de la vida! Vós que judiqueu tot el món, us podríeu desentendre de fer justícia?» El Senyor respongué: «Si trobava a la ciutat de Sodoma cinquanta justos, per amor d'ells perdonaré tota la població.»

Abraham insistí: «Encara gos parlar al Senyor, jo que soc pols i cendra. Suposem que, per arribar als cinquanta justos en faltessin cinc. Per aquests cinc que falten, destruiríeu tota la ciutat?» Ell contestà: «No la destruiria si hi trobava quaranta-cinc justos.»

Abraham li tornà a parlar: «Suposem que només n'hi hagués quaranta.» Li respongué: «No ho faria per consideració a aquests quaranta.» Abraham continuà: «Que el meu Senyor nos s'enfadi si insisteixo: Suposem que només n'hi hagués trenta.» Ell respongué: «No ho faria per consideració a aquests trenta.» Abraham insistí: «Encara gos parlar al meu Senyor. Suposem que només n'hi hagués vint.» Ell contestà: «No la destruiria per consideració a aquests vint.» Abraham insistí de nou: «Que el meu Senyor no s'enfadi si insisteixo per darrera vegada: Suposem que només n'hi hagués deu.» Ell respongué: «No la destruiria per consideració a aquests deu.»

Salm responsorial

137

Us enalteixo amb tot el cor, Senyor, us vull cantar a la presència dels àngels. Em prosterno davant el santuari.

R. Senyor, sempre que us invocava m'heu escoltat.

Enalteixo el vostre nom, perquè estimeu i sou fidel. Sempre que us invocava, m'heu escoltat, heu enfortit la meva ànima. *R.*

El Senyor és excels, però es mira els humils, mentre que els altius, els esguarda de lluny. Si passo entre perills, em guardeu la vida, detureu amb la mà l'enemic. La vostra dreta em salva. *R.*

Que el Senyor continuï afavorint-me. El vostre amor perdura sempre. Acabeu la vostra obra, Senyor. *R.*

Evangelí

Lc 11,1-13

Demaneu i Déu us donarà

Lectura de l'evangelí segons sant Lluç:

Un dia Jesús pregava en un indret. Quan hagué acabat, un dels deixebles li demanà: «Senyor, ensenyeu-nos una pregària com la que Joan ensenyà als seus deixebles.» Jesús els digué: «Quan pregueu digueu: Pare, que sigui honorat el vostre nom, que vingui el vostre Regne, doneu-nos cada dia el nostre pa, i perdoneu-nos els pecats, que nosaltres mateixos també perdonem tots els qui ens han ofès, i no permeteu que caiguem en la temptació.»

Després els deia: «Si algú té un amic, i aquest el va a trobar a mitjanit

Lectura segona

Col 2,12-14

Déu us donà la vida juntament amb el Crist, després de perdonar-vos generosament totes les culpes

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses:

Germans, pel baptisme fóreu sepultats amb Crist, i amb ell també vau ressuscitar, perquè heu cregut en el poder de Déu que el va ressuscitar d'entre els morts. Vosaltres éreu morts per les vostres culpes i perquè vivíeu com incircumcisos, però Déu us donà la vida juntament amb el Crist, després de perdonar-vos generosament totes les culpes i de cancel·lar el compte desfavorable on constava el nostre deute amb les prescripcions de la Llei; Déu retirà aquest document i el clavà a la creu.

Al·leluia

Rm 8,15

Heu rebut un Esperit que ens fa fills i ens fa cridar: Abbà, Pare!

i li diu: Amic, deixa'm tres pans, que acaba d'arribar de viatge un amic meu i no tinc res per donar-li. Qui de vosaltres li respondria de dins estant: No m'amoïnis; la porta ja és tancada i jo i els meus fills ja som al llit; no em puc aixecar a donar-te'ls? Us asseguro que, si no us aixecàveu per fer un favor a l'amic, la mateixa impertinència us obligaria a aixecar-vos per donar-li tots els pans que necessita. I jo us dic: demaneu, i Déu us donarà, cerqueu, i trobareu, truqueu, i Déu us obrirà, perquè tothom qui demana obté, tothom qui cerca troba, a tothom qui truca li obren. Si un fill demana un peix al seu pare, qui de vosaltres li donaria una serp en lloc del peix? Obé, si li demana un ou, qui de vosaltres li donaria un escorpió? Penseu, doncs, que si vosaltres que sou dolents, sabeu donar coses bones als vostres fills, molt més el Pare del cel donarà l'Esperit Sant als qui l'hi demanen.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 1)

Juliol

24. DIUMENGE

Diumenge XVII de durant l'any, Verd. Lectures: Gènesi 18,20-32 / Salm 137 / Colossencs 2,12-14 / Lluc 11,1-13

SANTORAL: Borís, mr.; Cristina, vg. i mr.; beats Josep Sala i companys, prev. i mr.; beates Pilar, Maria-Àngels i Teresa, rel. i mr.; Víctor, mr.; Xarbel Makluf, monjo.

25. DILLUNS

Sant Jaume, apòstol (S), Vermell. Lectures: Fets 4,33;5,12.27-33;12,1b-2 / Salm 66 / 2 Corintis 4,7-15 / Mateu 20,20-28

SANTORAL: Valentina, vg. i mr.

26. DIMARTS

Sants Joaquim i Anna (MO), Blanc. Lectures: Jeremies 14,17-22 / Salm 78 / Mateu 13,36-43

SANTORAL: beat Titus Brandsma, prev. i mr.

27. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 15,10.16-21 / Salm 58 / Mateu 13,44-46. Barcelona, Sant Feliu i Terrassa:

Sant Cugat (MO), Vermell.

SANTORAL: Aureli, mr.; Celestí I, p.; Juliana i Semproniana, vg. i mr.; Pantaleó, mr.

28. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 18,1-6 / Salm 145 / Mateu 13,47-53

SANTORAL: Caterina Thomàs, rel.; Nazari i Cels, mr.; beat Urbà II, p.; Ursus, ab.; Víctor I, p. i mr.

29. DIVENDRES

Santa Marta (MO), Blanc. Lectures: 1 Joan 4,7-16 / Salm 33 / Joan 11,19-27

SANTORAL: Adam; Fèlix III, p.; Olaf, rei.

30. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: Jeremies 26,11-16.24 / Salm 68 / Mateu 14,1-12. O bé: *Sant Pere Crisòleg (ML)*, Blanc. Barcelona, Girona, Sant Feliu de Llobregat, Tarragona, Tortosa, Urgell i Vic: *beats màrtirs de Sant Joan de Déu*.

SANTORAL: Abdó i Senén, mr.; Justí de Jacobis, b.

El Sant 25 JULIOL

Sant Jaume, apòstol

A partir de Pentecosta els apòstols es van escampar per tot el món conegut per predicar la Bona Nova de Jesús. Uns se'n van anar cap a Orient, com sant Tomàs, que segons la tradició va arribar fins a l'Índia, i d'altres cap a Occident, com sant Jaume, que es diu que va arribar fins a Hispània.

Segons els evangelis sant Jaume era fill de Zebedeu i Salomé, i germà de sant Joan evangelista. Pertanyia a una família de pescadors del Llac de Tiberíades i juntament amb el seu germà estava ocupat revisant les xarxes quan Jesús els va cridar. Des del primer moment ho van deixar tot i el van seguir. Sant Jaume, en ser executat per ordre d'Herodes, va ser el primer apòstol martiritzat. Una tradició molt antiga el situa predicant l'Evangeli a Hispània, i des de fa segles la seva tomba a Compostel·la és un gran centre de pelegrinatge. La memòria oral testimonia el pas de sant Jaume per diversos llocs del nord de la península Ibèrica. Sant Jaume és el patró d'Espanya.

Veure, jutjar, actuar... i celebrar

MERCÈ SOLÉ
(msoletey@gmail.com)

«Veure, jutjar, actuar» són els tres moments de la revisió de vida, el mètode que la JOC va rebre de Cardijn i que ha estat inspiració per a tants cristians. Per als que formem part dels moviments d'acció catòlica i segurament també per a molts d'altres. Perquè l'espiritualitat de la revisió de vida, de fet, és una espiritualitat molt pròpia del Concili i molt present en la meva generació: lligar fe i vida, és a dir, ser conscients que allò que creiem, allò que diem i allò que fem ha d'estar profundament connectat en l'Evangeli.

«Veure, jutjar i actuar», enunciats així, fan una mica de por. Me n'ado no quan intento explicar-ho a d'altres. Sembla que es tracti d'un cristianisme molt cartesà, on el jutjar sigui jutjar durament persones i on, a més, l'actuar sigui una mena d'obligació determinista.

A la pràctica, el veure és un esforç de mirar la vida i les persones amb els ulls de Déu, d'estar atents a allò que passa als altres i a nosaltres, de tenir present aquesta mirada amorosa enfocada sobretot als més vulnerables i propers. I d'esbrinar, també, les causes i les conseqüències del patiment i de l'alegria que veiem. No es tracta de fer sociologia, sinó d'integrar en la nostra mirada la complexitat de la vida. El jutjar, en canvi, té un punt contemplatiu i de pregària. Intentem reconèixer en aquell fet l'Evangeli de Jesús, i el posem i ens posem en mans de Déu. L'actuar de vegades es pot concretar immediatament, en petites coses, de vegades es converteix en un llarg discerniment que ens permet prendre decisions. La

fe, en definitiva, no és una cosa aliena o compartimentada en la nostra vida, sinó que l'amara de principi a fi i configura el nostre compromís vital.

En el camí de la revisió de vida, si més no en el del meu grup, hem anat passant d'un cristianisme molt basat en l'ètica i en la consciència de la nostra pròpia responsabilitat a un cristianisme més contemplatiu, més tolerant amb l'errada i amb el pecat propis i aliens, més abandonat en les mans de Déu i amb menys afany d'immediatesa. Ara, quan ho escric, no tinc gaire clar si ens hem aburgosat o hem fet una cura d'humilitat. O totes dues coses.

Tot aquest procés em sembla mancat d'una dimensió fonamental, menys racional i molt comunitària: la de la celebració, que té a veure amb el sentit de festa. Potser per això la litúrgia costa tant d'encaixar. Hi ha raons ben fonamentades: el llenguatge litúrgic pot ser distant o incomprensible, sovint les nostres celebracions semblen alienes a allò que vivim cada dia, l'hipersacralització i el clericalisme ens allunyen en lloc d'apropar-nos, o, cal reconèixer-ho, la nostra formació litúrgica és sovint inexistent. Crec que una bona manera d'abordar-ho seria afegir el «celebrar», a la tríada «veure, jutjar, actuar». Celebrar per fer festa, per agrair, per anar més enllà dels «nostres». Volem ser cristians compromesos, però això no és incompatible amb ser cristians que saben beure el vi de l'alegria, conjuntament. Viure-ho així segurament ens predisposarà a connectar millor amb la litúrgia.

Reconeixement al llegat de Joan Escales

FRANCESC BALCELLS I TEIXIDÓ

El dissabte 14 de maig, el petit poble d'Enviny es va omplir de gom a gom amb motiu de l'homenatge a Joan Escales i Barbal. Fill de Casa Pey, d'Enviny mateix, en Joan va estudiar magisteri, psicologia i dos cops teologia, un al bisbat d'Urgell i l'altre a Barcelona, després del Concili. Fa les Amèriques i, a banda d'aires de renovació i obertura, en va portar la vocació d'acompanyar persones i famílies, i en això s'hi va dedicar en cos i ànima tota la seva vida. La seva personalitat també va beure d'espiritualitats ben diverses, des de la descoberta del Japó i l'Índia fins als viatges al Brasil, celebrant vida i taula vora en Pere Casaldàliga.

Després de fer servei per unes quantes parròquies, els darrers vint-i-cinc anys va tornar a les arrels, a Enviny mateix, on va convertir la rectoria en un monestir de muntanya, batejat

Multitudinari va ser l'homenatge dedicat a Joan Escales.

com Eutopia, bon lloc. I en aquest lloc, a redós del qui anomenaven «desperta somnis», hi va passar molta i molta gent. Infants i joves, fent estades de colònies al Pallars, matrimonis, persones en pelegrinatge personal de sentit... També des d'Eutopia, en Joan va publicar molt, moltíssim.

Ens va deixar el 4 de març del 2020, vigílies de l'esclat de la pandèmia. I en aquests mesos de desconcert, tot enyorant-lo, s'ha cuit a poc a poc el llibre *Eutopia. El llegat de Joan Escales*, publicat per Bubble Books i presentat a la jornada d'homenatge i agraïment celebrada a Enviny. Un centenar llarg de persones corpreses al llarg de la vida per la personalitat forta del Joan, arribades d'arreu de la geografia catalana, van iniciar el dissabte compartint l'eucaristia a l'església de la vila. Després es va presentar la publicació a l'espai de la Glòria, les golfes de la casa convertides en un excel·lent mirador pel mateix Joan, i es va dedicar un torn obert a recordar i valorar la figura d'aquest personatge, referent per a molts, i que no deixava ningú indiferent. La festa va continuar entorn la taula, on van ressonar més anècdotes i records.

Avançat en els seus temps, en Joan creia en una Església senzilla, propera, amb protagonisme dels laics, com a cristians conscients que havien de llegir, entendre i practicar l'Evangelí de la vida. Com a bon psicòleg, provocava els veïns, amics, familiars i fidels, a partir de preguntar i repreguntar, perquè cadascú trobés sentit a la vida, mirant cap endins i observant atentament cap enfora. Enamorat del seu Pallars, vivia en consciència plena, en harmonia amb la natura i absoluta llibertat. I amb l'exemple ens emmirallava a fer-ho. Trobar-se amb ell era borbolla que ajudava a desgranar el gra de la palla.

L'aplec d'Enviny va esdevenir acció de gràcies per aquest llarg i ric acompanyament. Hem baixat de la muntanya, també, amb la convicció que Eutopia ha de continuar provocant i il·luminant, perquè necessitem recers de creixement personal per viure, com el Joan, amb autenticitat.

Postals des d'Andalusia

Recordant Manuel Segura, jesuïta

Fa poc, a finals del mes de juny passat, va morir a Còrdova, el pare Manuel Segura Morales, als 94 anys. Havia estat ordenat prevere fa 67 anys i en portava 76 a la Companyia de Jesús. Era llicenciat en Filosofia per la Facultat Eclesiàstica, de Barcelona, i tenia els doctorats en Pedagogia i Filosofia i Ciències de l'Educació.

Alguna vegada vaig parlar amb ell a la Residència dels Jesuïtes, a Còrdova, ja gran, i em va impressionar la seva senzillesa, la seva amabilitat, la seva proximitat fraternal. Ara, en el seu comiat, ha caigut a les meves mans un llibre que va escriure recentment titulat *La vida de Jesús y sus enseñanzas, contadas con sencillez y en lenguaje actual*. Una autèntica meravella.

També he llegit l'entrevista que li va fer la revista diocesana *Iglesia en Córdoba*, ja fa anys, on explicava com se li va ocórrer fer-se jesuïta: «Jo vivia a Granada i freqüentava la Congregació Mariana dels "Estanislaus". Allà vaig tenir ocasió de conèixer molts jesuïtes joves que estudiaven Teologia a la Cartoixa. Recordo que em cridava molt l'atenció dues característiques seves: una, que sempre estaven contents, mai tristos o enfadats; dues, que no parlaven mai malament els uns dels altres. Aquestes dues qualitats em van fer pensar que devien tenir algun "secret" per ser tan diferents dels altres. Em vaig interessar per conèixer-los més i d'aquest tracte va sorgir la meua vocació, el tresor més gran que Déu m'ha donat en la meua vida.»

El pare Segura va ocupar grans càrrecs de responsabilitat al llarg de la seva vida. I al final, en els últims anys, la pau serena de les «persones de bé», embolcallant les seves passes i el seu cor. El seu llibre sobre Jesús és un passaport excel·lent per entrar al «paradís».

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

La família i els avis

El papa Francesc deia en una de les seves audiències que «la família és la primera comunitat on s'ensenya i s'aprèn a estimar, i també és el lloc on es transmet la fe, l'amor, la bondat, la tendresa...». La bona salut de la família és decisiva per al futur del món i de l'Església, perquè és el lloc on s'aprèn a fer el bé, on es viu la bellesa i l'alegria de l'amor. Per descomptat que no existeix la família perfecta, però no passa res, no s'ha de tenir por dels errors; cal aprendre'n. La família és valuosa des d'una perspectiva de fe i, aquesta fe i l'amor s'aprenen a través del diàleg.

El papa Francesc va instituir la Jornada Mundial dels Avis i de la Gent Gran, el quart diumenge de juliol, abans de la festa de sant Joaquim i santa Anna, avis de Jesús. La vellesa és un do i els avis són el nexa d'unió entre generacions per transmetre als joves l'experiència de la vida i de la fe. És important que es trobin avis i nets. Els avis sovint són oblidats i nosaltres oblidem aquesta riquesa de custodiar les arrels. La societat els exclou, sobretot si són molt grans i/o estan malalts. Un poble que no respecta els avis no té futur, perquè no té memòria.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

Volem una superilla

Llegeixo en un diari que, actualment, a Barcelona, es porten a terme 183 obres. Tota la ciutat està aixecada. Amb tot, una de les zones més turístiques de la ciutat encara està pendent d'una actuació valenta de millora.

Els veïns estem tips de les riudes de gent que pugen i baixen sense control pels carrers Lepant, Marina i Sardenya. Aprofitant les

obres del tramvia a la cruïlla Marina/Diagonal, per què no s'hi dissenya, d'una vegada per totes, una super illa peatonal?

Els ciutadans i les ciutadanes esperem, urgentment, una pacificació de la zona per gaudir del nostre barri.

ORIOL MAUREL

La desconfiança

Malgrat la inflació que patim, el més greu, em sembla a mi, és la desconfiança davant l'enigma dels altres. Que si em poden fer això o allò altre, rebent, només, ofenses i menyspreu, fins i tot dels veïns a qui espiem des de la porta o des de la finestra.

Aquesta desconfiança fa por i provoca malestar. I també hi ha gent que es dedica a fomentar-la. Cal perdre aquesta desconfiança que només es cura fiant-nos de tots els altres.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Virtuosisme creatiu

L'església de Sant Oleguer inaugura un mural sobre el Sant Sopar i la crucifixió

MAC

Barcelona

Fotos: Agustí Codinach

El diumenge 10 de juliol, el cardenal Joan Josep Omella va inaugurar i consagrar un oli monumental de dotze metres de llargada per vuit metres d'alçada que ocupa la paret frontal de l'altar major de l'església barcelonina de Sant Oleguer, així com un Via Crucis i uns quaranta vitralls distribuïts al llarg del temple. És obra de Xavier Bartumeus, un artista polifacètic que, segons explica a *Catalunya Cristiana*, «arran d'aquest treball, ja no soc el mateix». «A part de la meva reafirmació en la fe, penso que ajudarà la gent a pregar. I això és importantíssim!», afegeix.

«He intentat oferir una visió molt actual i acurada del Sant Sopar per tal que els creients s'hi puguin identificar i que entenguin plenament tant el misteri de l'eucaristia com el de la mort de Nostre Senyor», posa en relleu en Xavier. I constata: «Les pintures impacten, això és evident.

Xavier Bartumeus, l'artífex d'aquesta obra magistral.

El meu propòsit és que puguin interpel·lar d'una manera directa el creient i que el convidin a la pregària. És un treball transgressor, però l'he dut a terme amb molt de respecte.»

Fa un any que mossèn Eduard Puig, rector de la parròquia barcelonina de Sant Oleguer, va proposar al pintor, escultor i gravador Xavier Bartumeus un projecte per al temple, força escàs d'elements decoratius. «Vaig començar a fer esbossos i vam arribar a un acord estètic. El mossèn ha estat molt valent. Jo li reconec un valor brutal, perquè la idea és trencadora. Dels nervis del primer dia ha passat a la tranquil·litat actual. Està molt content amb el resultat final perquè ha donat vida a l'església», comenta l'artista.

Aparença hiperrealista

«Tot i que he fet feines diverses per a esglésies, sobretot escultures —assegura en Xavier—, una pintura mural d'aquesta envergadura no l'havia feta mai. Els rostres i les mans de Jesús i dels dotze apòstols estan basats en persones de carn i

El dia de la consagració del mural va ser motiu de joia per a tota la comunitat.

XAVIER BARTUMEUS
«He volgut ser absolutament sincer i honest en aquest projecte i en els meus sentiments a l'hora d'executar-lo»

os, amics meus, tots creients. Tots hi van col·laborar a fons. Van ser hores i hores de sessions fotogràfiques... La pintura digital que he fet servir genera un hiperrealisme que sorprèn l'espectador.»

L'artista reconeix «la intervenció divina» en l'elecció del model triat per a la figura de Jesús. «És un mossèn, d'origen hindú, que porta el cabell llarg i que també fa d'actor de Bollywood», assenyala. Pel que fa a la imatge de Judes, «vaig optar per un bon amic meu que, un mes aproximadament després de la sessió fotogràfica, va morir. Això m'omple de tristesa...». Com a curiositat, cal dir que en Xavier també surt retratat, a l'esquerra de tot del mural, com un dels apòstols.

«He volgut ser absolutament sincer i honest en aquest projecte i en els meus sentiments a l'hora d'executar-lo. Si hi feia un error, el reparava. Tot havia d'estar perfecte. Certament, m'hi he lliurat en cos i ànima. I mai més ben dit, perquè més d'un cop gairebé he estat a punt de caure des de la bastida mentre pintava. Recordo un moment "miraculós", quan una de les potes de la bastida es va desencaixar...», relata Xavier Bartumeus.

Per tal de confeccionar els vitralls, s'ha basat en les virtuts teològals i cardinals, en els dons de l'Esperit Sant... «que he antropomorfitzat». Una de les fonts d'inspiració han estat les magnífiques obres del pintor Rafael Rosés Rivadavia (1923-2014), que al llarg de la seva fructífera trajectòria professional va decorar nombroses

esglésies.

Testimoniatge de conversió

El març passat es va estrenar a les pantalles el documental *Corazón de Padre*, de Goya Producciones, sota la direcció d'Andrés Garrigó, on Xavier Bartumeus oferiria el testimoniatge de la seva conversió. «Més que conversió, m'agrada anomenar-ho *reforma*. Jo ja era creient, però no practicant. Vaig tenir una crisi de fe molt gran; va ser una nit fosca molt llarga», rememora.

La seva conversió es va produir fa uns dos anys mentre esculpia una imatge de sant Josep, encàrrec de Maria Teresa Vives, presidenta de la Secció de Barcelona de l'Adoració Nocturna Femenina Espanyola. «Quan fas una escultura, tens una sensació molt estranya, perquè t'adones que, orgànicament, va creixent. Avui no té orelles, l'endemà ja en té... És una creació. Si Déu és el Creador, els artistes som una mena de sotscreadors», observa en Xavier.

«De mica en mica —confessa—, vaig sentir que l'escultura cobrava vida, que prenia consciència, que "bategava"... Cada nit, abans d'anar-me'n de l'estudi, li feia una abraçada. Era la mateixa imatge qui va començar a revelar-me com havia de ser la seva fesomia: l'aspecte físic, l'edat, etc. Per exemple, res de cabells llargs, sinó curts i arrissats. Per a la resta de persones, és una estàtua, però, per a mi, ha esdevingut un amic...»

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

- ✓ **Sabries identificar la paràbola que representa cada imatge i relacionar-la amb el seu missatge amagat?**

A. LA VERITAT HA D'ANAR PER DAVANT DE TOT. LA VERITAT IL·LUMINA.

B. LA LLAVOR DEL REGNE DE DÉU ÉS L'AMOR. SEMBLA PETITA PERÒ ÉS EL MÉS GRAN.

C. DÉU BUSCA EL PERDUT I L'ESTIMA INCONDICIONALMENT

D. NO SABEM NI EL DIA NI L'HORA. DE QUÈ ENS SERVIRÀ ACUMULAR BÉNS MATERIALS?

E. EL REGNE DE DÉU ES TROBA EN L'INTERIOR I ÉS LA FORÇA DE L'AMOR QUE ENS FA CRÉIXER

- ✓ **Ordena per ordre cronològic les diverses escenes de la paràbola del fill pròdig i identifica el pintor de cada pintura: ESTEBAN MURILLO – REMBRANDT – POMPEO BATONI**

?

Qui és qui? Escriu la lletra corresponent al costat del nom de cada dona. Identifiqueu quina característica comuna tenen les cinc dones de la genealogia de Jesús?

TAMAR:

RAHAB:

RUT:

BETSABÈ:

MARIA:

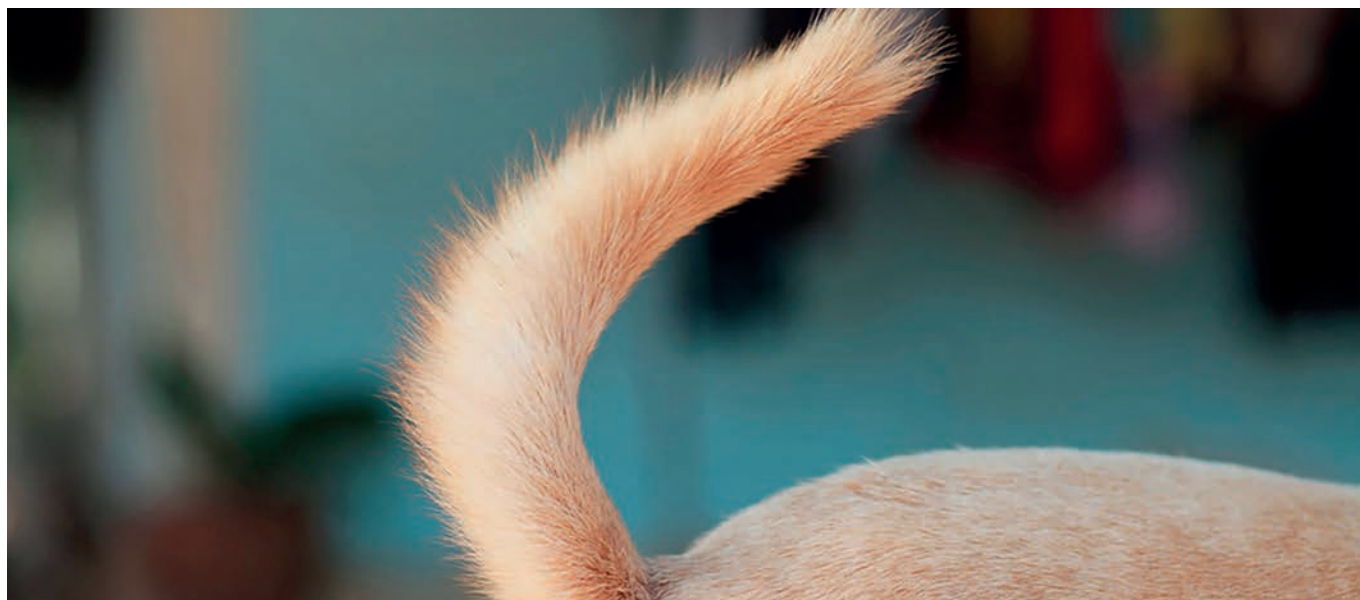
A Es va casar amb Er, el primer fill de Judà (fill de Jacob). Er va morir i ella es casà amb el seu germà Onan, que també va morir. Més tard, fent-se passar per prostituta, quedà embarassada del seu sogre Judà i va tenir bessonada de nens: Peres i Zèrah.

B Era moabita, estrangera. Es va casar amb un hebreu, fill d'Elimèlec i Noemí. El seu marit morí, i ella es tornà a casar amb un parent llunyà del seu sogre anomenat Booz, amb qui engendrà Obed. Un temps més tard, Obed va tenir un fill anomenat Jessè, i aquest últim va ser el pare del rei David. Per tant, la dona a la qual ens referim és la rebesàvia del rei David.

C Era una prostituta. Vivia a Jericó. Va amagar a casa seva a dos espies israelites enviats per Josuè amb l'encàrrec de buscar estratègies per conquerir la ciutat. Per aquest fet va ser salvada enmig del saqueig violent de la ciutat de Jericó per part dels israelites. Aquesta dona va ser la mare de Booz, rebesavi del rei David.

D Era filla de Joaquim i Anna de Natzaret. Era verge quan va ser sorpresa per l'arcàngel Gabriel, el qual li va encomanar la missió de concebre el Fill de Déu a les seves entranyes per obra de l'Esperit Sant.

E Era l'esposa d'Uries, un soldat de l'exèrcit del rei David. El rei s'enamorà d'ella i per tal de poder-la posseir va enviar Uries a primera fila del front amb l'objectiu que morís. Un cop va morir, David va deixar embarassada la bella esposa d'Uries, amb qui va tenir un fill anomenat Salomó, el qual també va ser rei d'Israel.

Cua

MONTSERRAT PIBERNAT
Lingüista de «Catalunya Cristiana»

Permeteu-me que avui modifiqui un refrany ben conegut català: *A l'estiu tota «cua» viu*. Sí, no únicament les cuques viuen a l'estiu, també les cues que hem de fer a la carretera. Pacència.

Aquesta *cua* ve del llatí vulgar *coda*, que en català primer va donar *coa*, i després *cua*. Existeixen variants dialectals en català com ara la mateixa *coa*, *coga*, *cóua* o *cova*, segons el territori.

Si sou dels que us agrada la música, potser us sona la paraula *coda*, perquè *coda* també és una paraula catalana que es fa servir per designar el conjunt de compassos que s'afegeixen al final d'una composició.

Quantes cues més coneixem? La *cua* dels animals, la part posterior on acaba la columna vertebral. El rastre o *cua* d'un cometa; les lletres *pe*, *ge*, i *grega*... tenen *cua* (la part inferior). La part posterior d'un vestit que s'arrossegava per terra és la *cua*. Els cabells llargs es poden recollir en una *cua*. Si mirem els ulls, l'angle extern de l'ull és la *cua* de l'ull! Fixem-nos que d'aquí ve la locució *mirar de cua d'ull*, mirar de reüll. Moltes herbetes i plantes es diuen *cua de...* *cua* de cavall, *cua* de moltó. I hi ha un ànec, l'ànec cuallarg, que també rep el nom de *cua de jonc*. En el món de la informàtica es designa amb *cua* una llista en què l'accés a les dades es fa pel mateix ordre d'inserció.

En català, tenim moltes locucions amb *cua*. *Anar cua dreta*, o *cuadret*, es pot dir quan veiem algú que va satisfet

per la vida. Si dic: «Malauradament, va marxar *amb la cua entre les cames*» sabreu que us dic que no ho va aconseguir i va marxar decebut. *Tenir la cua de palla* és donar-se per al·ludit davant d'una acusació que no se'ns ha fet directament. Quan una cosa té conseqüències, *porta cua*! *Anar a la cua*, *posar-se a la cua* ho diem quan ens posem en l'últim lloc. Podem *remenar la cua* quan intervenim de manera activa en un afer. *Girem cua* quan marxem. *Agafem una cosa per la cua*, quan a última hora, l'aconseguim gairebé de miracle. Quan veiem algú que va molt ràpid, diem «sembla que porti un coet al cul» però també li podem dir *va amb el foc a la cua*.

Hi ha una bona colla de refranys amb *cua*: *Estel amb cua, guerra i malura* (es veu que de sempre veure un cometa era signe de mal averany). Per dir que les coses són com són: *La barba fa el baró, la banya fa el moltó i la cua fa el moixó*. Si a algú hem de castigar perquè l'ha feta grossa: *La cabra per la seva culpa, porta la cua curta*. Quan li volem fer veure al nostre interlocutor que la gent es mou per interessos, no perquè els caiguem bé: *No és per tu, sinó pel pa, que remena la cua el ca*. Acabo la meua tria: allò que en castellà diuen «*de tal palo tal astilla*» seria en català «els testos s'assemblen a les olles» però hi ha un refrany equivalent amb *cua*: *Qui és fill del gat, se li assembla de la cua al cap*.

El plàstic és el causant d'una enorme contaminació al nostre planeta.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

És possible eliminar o reciclar els residus plàstics?

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

És clar que és cosa que tothom voldria que s'aconguís. Esperem, doncs, que els governs de les nacions tinguin en compte un descobriment que s'ha fet que permetria portar-ho a cap. Com sabeu, els embolcalls, envasos i altres objectes fets amb aquest material que genèricament anomenem plàstic són causants d'una enorme contaminació del nostre planeta. S'ha convertit en un problema que cal resoldre amb urgència. Ja n'hem parlat altres vegades, concretament a l'article publicat en aquesta plana el 9 de gener d'enguany. Fa esfereir com van augmentant els 165 milions de tones de restes de plàstic que contaminen els oceans, amb greus conseqüències per a la vida marina...

Doncs bé, m'ha arribat una notícia esperançadora que us vull comunicar. S'ha aconseguit sintetitzar un producte que pot descompondre els plàstics molt de pressa. Ha estat a la Universitat de Texas, a Austin (EUA). Han trobat un enzim (o sigui, un catalitzador de certs processos químics)

que fa descompondre el plàstic en hores o en pocs dies i permet la seva recuperació a nivell molecular. S'ha fet la troballa amb el plàstic PET (que és poli tereftalat d'etilè), tan usat per a embolcalls i envasos, amb èxit total. L'experiment funciona fins per dessota dels 50°C; no cal fer-ho a temperatures altes.

L'enzim que han sintetitzat ha rebut el nom de FAST-PETasa i ja ha estat patentat. Ara el problema és fabricar-lo a gran escala. Però que no sembla pas un problema insoluble. Un dels químics que intervingué en l'obtenció d'aquest enzim, Hal Alper, diu: «Les possibilitats són infinites en totes les indústries per aprofitar aquest procés de reciclatge d'avantguarda.»

Es farà, doncs, efectiva la seva producció amb gran envergadura? No ens ho han dit. No tenim per ara cap resposta. Però no cal dir que desitgem que es faci realitat. La plaga dels plàstics no reciclats tindria fi. Déu vulgui que es faci realitat aquest desig!

TRADICIONS APÍCOLES, 4

Plantes que fan mel

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA

Arxiver dels Caputxins

Del conjunt de les plantes «mel·líferes» destaca el melilot o almeigó (llat., *Melilotus officinalis*; cast., *meliloto* o *trèbol oloroso*), que és una planta força comuna que sol créixer en descampats i als vorals. Fa una flor olorosa, de color groc, molt apreciada per les abelles. La mel d'almeigó és altament perfumada, com la flor, i hom la recomana per combatre la tos, tal com ho recull el text una antiga recepta: «És aconsellable la infusió dels caps de brot del melilot florit barrejats amb mel, per tal de dissoldre les mucositats en els refredats. També s'aplica la mel de melilot en cataplasmes quan hi ha inflamacions articulars de caràcter reumàtic» (T. A., *Receptari*, s.f.). Pel que fa a les propietats mel·líferes del melilot, el popular «trèvol olorós», hom pot trobar un conjunt de dades molt interessants en un manuscrit de l'any 1771, que redactà a Tordera el botànic Antoni Palau i Verdera, conservat a la Reial Acadèmia de la Ciència i de les Arts de Barcelona (vegeu, *Brevis dissertatio de Botanices, de Meliloti officinalis*, f. 11 i ss).

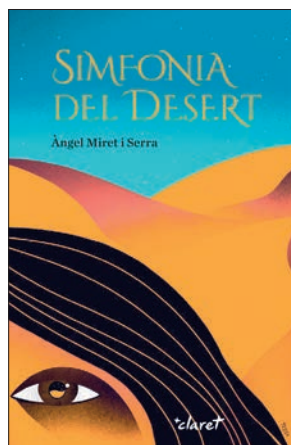
Pel que fa a la mel de la flor de l'alzina (llat., *Quercus ilex*, cast., *encina*) és aquesta una mel fosca, de gust fort, però, d'altra banda, és una mel agraciada amb magnesi i potassi.

La seva ingestió és molt adient per resoldre problemes respiratoris com ara la tos, la bronquitis i l'asma. La mel d'alzina, aplicada externament, compta amb propietats cicatritzants, mentre que la *mel de Roure* (llat., *Quercus robur*; cast., *roble*) és un excel·lent reforçant de l'organisme. A voltes, de l'entorn de les aglans i de les fulles dels roures i de les alzines en brollen melats de saba, que són uns sucres dolços produïts per l'acció dels pugs. Aquests melats els lliben les abelles per tal de fer-ne melada, que compta amb nombroses aplicacions terapèutiques.

Amb la florida de l'ametller (llat., *Prunus amygdalus*; cast. *almendro*) molt primerenca, ja des de finals d'hivern i, de manera generalitzada, en començar la primavera, juntament amb la ravenissa blanca, aporta a les abelles el primer nèctar i pol·len. Amb aquesta flor tan primerenca es reprèn la vida dels ruscós, i a partir de la flor d'ametller les abelles obreres n'elaboren una mel molt gustosa, i de particular interès gastronòmic, tot i el seu gust una mica amarg. A més, la mel d'ametller és molt recomanable per a les malalties de la pell i també com a remei preventiu dels cucs intestinals.

El melilot és una planta que fa una flor olorosa, de color groc, molt apreciada per les abelles.

ÀNGEL MIRET I SERRA

Simfonia del Desert

Claret, 2022, 129 pàg.

És la història d'un somni simbòlic i recurrent de moltes persones, que en aquest relat protagonitza el pelegrí: deixar tot el que han estat els fonaments vitals per emprendre un difícil camí a peu pel desert sense cap altra fita que no sigui la d'entendre la humanitat i la transcendència de la seva ànima.

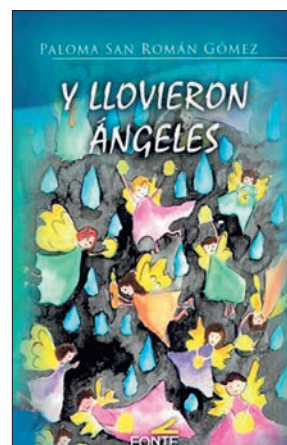

Escuchando el eco de tu voz

31 días con María

Paulinas, 2022, 102 pàg.

Qualsevol moment és bo per dedicar un temps a reflexionar amb Maria. En aquestes pàgines s'ofereixen meditacions diàries durant un mes, al voltant d'un text evangèlic i un altre del papa Francesc, per escoltar el ressò de la Mare als nostres cors. Sempre la porta al cor i no perd ocasió per predicar sobre ella.

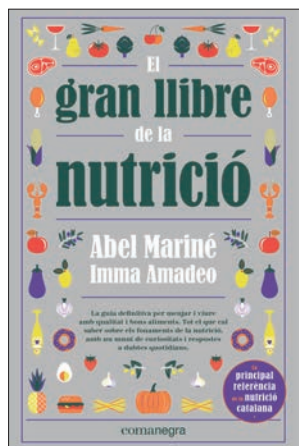

PALOMA SAN ROMÁN GÓMEZ

Y llovieron ángeles

Fonte-Monte Carmelo, 2022, 99 pàg.

L'autora comparteix amb nosaltres com una experiència crítica pot transformar-te fins al punt de renéixer i donar un nou sentit a la teva vida. Les paraules que conformen aquest llibre són les que conformen la nostra vida: dolor, por, acceptació, amor, felicitat, espiritualitat, Déu... I també els àngels, perquè per a l'autora, els àngels existeixen.

ABEL MARINÉ I IMMA AMADEO

El gran llibre de la nutrició

Comanegra, 2022, 712 pàg.

La llet descremada conté el mateix calci que la llet sencera? Quant de temps aguanten els ous a la nevera? Si congelem el pa, perd poder nutritiu? Quantes vegades es pot reutilitzar l'oli de fregir? Cuinar amb microones és perjudicial per a la salut? Totes les preguntes que ens podem fer sobre el que mengem cada dia tenen resposta en aquest llibre.

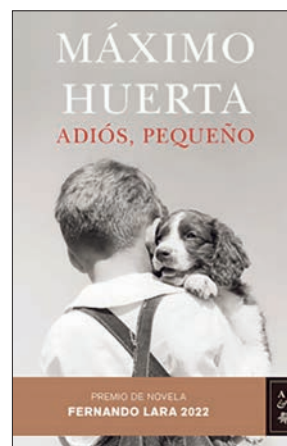

LINDRA BOSTRÖM

Filla d'octubre

Editorial Les Hores, 2022, 152 pàg.

Entre el 2013 i el 2017, l'autora va ser ingressada en una institució psiquiàtrica on va ser sotmesa a teràpia electroconvulsiva. Suècia és un dels països on més s'aplica aquest tractament malgrat que els investigadors encara no es posen d'acord sobre els seus riscos i beneficis. Un testimoni directe sobre com l'escriptura pot reconfortar i curar.

MÁXIMO HUERTA

Adiós, pequeño

Planeta, 2022, 380 pàg.

A través de silencis i d'un gran talent per a l'observació, l'autor despulla la seva intimitat i ens obsequia, amb bellesa i mestria, el retrat d'un país i una època des del seu propi univers familiar. L'acompanya com a confident la seva vella mascota, una gosseta lleial i encantadora. Premi de Novel·la Fernando Lara 2022.

CRÍTICA DE TEATRE

ANDREU SOTORRA

andreusotorra@gmail.com

Als tres germans urbanites de la comèdia *Ovelles*, l'herència de 512 ovelles d'un oncle avi muntanyenc els hauria anat com l'anell al dit si la tendència neorural aplicada recentment a Collserola per evitar incendis hagués estat de moda quan els va caure el llegat al damunt.

Quina llàstima que a l'actor Roger Coma, que es va passar uns quants programes televisius localitzant hereus d'herències in-testades, no li hagués caigut mai

Vols venir tu Rabadà?... Vull heretar!

del cel —com es deia el programa de TV3— la recerca d'uns hereus com els d'aquest trio de germans i un llegat de 512 ovelles com les del ramat del seu oncle avi, valorades aproximadament en prop de 40.000 euros a la venda.

La comèdia de llarg recorregut *Ovelles*, que va arrencar a la Sala Flyhard fa tres temporades, que ha fet una extensa gira, que ha estat al Teatre Poliorama i que ara passa l'estiu al Teatre Borràs, tracta amb humor, sensibilitat, fina ironia i un cert sarcasme el dilema en el qual es troben tres germans quan són cridats a fer-se càrrec d'una herència tan insòlita com un ramat d'ovelles.

I és a partir d'aquesta sorprenent herència quan sorgeixen les diferències i les aproximacions, les rancúnies i els amors amagats, els

fantasmes covats en el si de la família i mai expulsats el que fa que els tres protagonistes «esquilin» com a bons pastors cadascuna de les pells d'ovella amagades en el fons de la motxilla que arrossegueu.

Ovelles compta amb un germà gran (Albert Triola), de baixa professional del gremi de l'arquitectura i amb crisi de parella. Una germana (Sara Espígul) amb criatura de mesos al seu càrrec, una feina que no l'omple i algun secret que no vol desvelar als germans, tendint a fer costat sempre al germà gran tot i que és bessona del germà petit (Biel Duran), programador informàtic a qui aparentment totes li ponen.

La comèdia és molt actual i no només per les ovelles sinó pel que té de rerefons quan rasca en les profunditats de les històries mai explicades de tantes i tantes famílies i també pels personatges que tant podrien ser sobre l'escenari com triats a l'atzar entre els espectadors. Si entre la banda sonora del belar de les ovelles, un dels germans llancés el crit: «Hi ha algun rabadà a la sala...?» De segur que alguna veu espontània cridaria: «Vull heretar!», ni que un ramat de 512 ovelles no sigui tan fàcil de guardar en un traster de lloguer urbà com si fos un lot de mobles heretats de cals avis.

© Roser Blanch

Els actors Albert Triola i Biel Duran i l'actriu Sara Espígul són els tres germans de ficció de la comèdia «*Ovelles*», en reposició al Teatre Borràs.

«**OVELLES**»,
de Carme Marfà i Yago Alonso
INTÈRPRETS: Sara Espígul,
Biel Duran i Albert Triola
COPRODUCCIÓ: Flyhard
i El Ramat Produccions
DIRECCIÓ: Carme Marfà
i Yago Alonso
Teatre Borràs, Barcelona.
Fins al 30 de juliol

AMB BON HUMOR

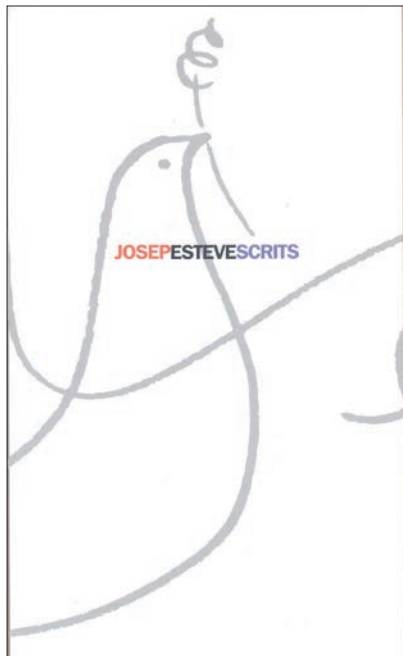
CRÍTICA LITERÀRIA

JOSEP RUAIX I VINYET

Eclesiàstic, gramàtic i escriptor

Dos estilistes

JOSEP ESTEVE

Josepestevescrits
 Monestir de Sant Joan de les
 Abadesses, 2007, 198 pàg.

Al cap de quinze anys de publicar-se, he rellegit aquest llibre i he pensat que valia la pena de fer constar, en un mitjà de comunicació, que s'hi revelen dos estilistes, dos bons escriptors, dos literats model·lics.

El primer, per ordre cronològic, és Josep Esteve i Cubí (Sant Joan de les Abadesses, 1929 - Vic, 2008), que estudià al Seminari de Vic i a la Universitat de Barcelona, exercí diferents càrrecs al bisbat de Vic i, pel que ara ens interessa, escriví poesia i prosa, si bé sense proclamar-se, i corregí moltíssims textos, sobretot de l'àmbit eclesiàstic vigatà. Doncs bé, tenia molt bon gust literari, que, naturalment, aplicava com a corrector però també com a autor. Així, en aquest volum de títol curiós —que vol dir que és un recull d'escrits de Josep Esteve—, l'eclesiàstic santjoaní, tractant de temes molt diversos, demostra aquesta qualitat contínuament. A mi, sobretot, m'han encantat els seus comentaris sobre obres d'art —de fet, ell hi entenia molt, d'art, i a més era dibuixant—: admirablement sensibles, profunds i saborosos. Com que dispo de poc espai, donaré una mostra del seu estil copiant un seu breu poema, una tanka, que també figura en el volum. Diu així: «Tristesa, puges / dels quatre vents: no et temo; / les roses de la posta / pregonen esperança.» Ja n'hi ha prou, oi?

L'altre estilista, company i amic de l'anterior, és Ricard Torrents i Bertrana (Folgueroles, 1937), a qui el propassat mes de gener van dedicar un homenatge amb motiu de complir vuitanta-cinc anys. Doncs bé, Torrents, format també al Seminari de Vic i després a Roma i a Tübingen (Alemanya), és l'autor del llarg i preciós pròleg del volum que comento, pròleg en el qual palesa —com, d'altra banda, molts ja sabíem— un refinat estil. Val a dir que tant Esteve com Torrents van gaudir del mestratge de Carles Riba, cosa que es nota. Tots dos són acurats, originals, posseïdors d'un bon gust literari envejable.

RAUXA

Persones, germans (i III)

Aquesta mesquinesa dels poderosos no és cap novetat. Només cal veure com actuaven els antics reis d'Israel, tot i ser els ungits de Déu, amb la vida dels seus súbdits. Jesús mateix afirma que, si els poderosos de la terra maltracten i subjuguen la gent sense pietat, nosaltres, els cristians, ens hem de distingir, ben al contrari, per servir-nos i estimar-nos els uns als altres com a germans. La intensitat de l'adoració al Cèsar —sigui aquell o aquell altre, tan llavors com ara— és inversament proporcional a la intensitat de l'adoració a Déu i de l'amor al proïsme.

Al llarg de la història, l'Església també ha caigut en el pecat de subjugar els fills de Déu, però guaitant enrere ha sabut demanar perdó pels episodis foscos que tothom coneix. I fins i tot en les èpoques més decadents i vergonyoses, no han faltat mai cristians que han assenyalat quina era la voluntat divina i l'essència de tota la llei. Quan semblava que el vaixell de l'Església s'enfonsava pels seus propis crims, tard o d'hora sempre ha sabut retrobar el rumb correcte, perquè té a dins aquella presència que el fa distingir la veritat de la mentida. Al nostre temps, l'Església es diferencia dels governs de les nacions, justament, per la misericòrdia que té amb els febles: els serveix sense fer-se veure, s'escarrassa per aquells que no li ho poden recompensar i alça la veu sabent que només rebrà indiferència o menyspreu. Els cristians sabem que tots els homes som germans, i així procurem viure-ho. La fraternitat universal no és una conclusió a la qual hem arribat després de pensar-hi molt, ni tan sols és el fruit de cap admirable consens, i tampoc no és cap llei que ens hàgim donat entre tots. Sabem que som germans perquè és Déu mateix que ens ho ha dit i ens ho ha demostrat amb la seva pròpia sang. Nosaltres hi hem confiat i li hem dit que sí.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

PARES TEATINS

El **dimarts 26 de juliol**, a les 19.00, concert de Sutton Music Service a favor de la Fundació Mirada de Esperanza a l'església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

Lleida

FANALETES DE SANT JAUME

El **diumenge 24 de juliol**, a les 11.00, a la seu vella de Lleida, visita guiada amb Joan Ramon González; a les 20.00, missa i benedicció dels fanalets presidida pel bisbe Salvador Giménez a la paròquia Mare de Déu del Carme; a les 21.00, romeria dels fanalets; el **dilluns 25**, a les 9.00, a la capella del Peu del Romeu, missa presidida per Mons. Giménez; a les 12.00, repic de campanes de la seu vella i del carilló de l'església de Sant Llorenç.

ACADÈMIA MARIANA

Fins al **dimecres 31 d'agost** es poden presentar els treballs al Certamen Literari Marià dedicat a la Mare de Déu de Meritxell en el centenari de la seva coronació. Més informació: www.lleidaparticipa.cat/academiamariana.

Sant Feliu de Llobregat

MONTSERRAT

Fins al **dissabte 31 de desembre** es pot visitar, de dilluns a diumenge de 9.00 a 21.00, al saló Sant Jordi de l'Hotel Abat Cisneros de Montserrat, una exposició dedicada al 75è aniversari de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat.

Solsona

MUSEU DIOCESÀ I COMARCAL DE SOLSONA

El **dimecres 27 de juliol**, a les 20.00, conferència d'Immaculada Lorés sobre *Sant Quirze de Pedret, de la deconstrucció a la reconstrucció del trencaclosques*.

SANTUARI DEL MIRACLE

Del **dilluns 8 d'agost al diumenge 14**, exercicis espirituals *La meva ànima canta el Senyor (Lc 1,46-56). Un camí que ho capgira tot* amb Maite Brull, filla de la Caritat. Més informació: tel. 973 291 699.

Vic

COVA DE MANRESA

El **dimecres 27 de juliol**, a les 19.30, presentació de *Paraules traçades*, de Jaume Bonvehí, al Centre Internacional d'Espiritualitat Ignasiana – Cova de Manresa.

Solucionari p. 38-39

1C. Paràbola de l'ovella perduda / 2A. Paràbola de la llàntia / 3B. Paràbola del gra de mostassa / 4D. Paràbola del ric insensat / 5E. Paràbola del llevat i la pasta

2. Rembrandt; 3. Esteban Murillo; 1. Pompeo Batoni

A: Tamar / B: Rut / C: Rahab / D: Maria / E: Betsabè.

Característica en comú de les cinc dones: que no compleixen els requisits per a assegurar una descendència jueva pura (una és prostituta, l'altra estrangera...)

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Pels ancians, perquè la seva experiència i saviesa ajudi els més joves a mirar el futur amb esperança i responsabilitat

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

/catalunyacristiana

@catcristiana

catalunya_cristiana

Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*
Fotògraf: *Agustí Codinach*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Pilarín Bayés, Teresa Casillas, Antonio Gil, Joan Guiteras, Sara Martí, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Francesc Nicolau, Joan Xavier Padilla, Pallarès-Personat, Dolors Parellada, Josep Riús-Camps, Josep Ruix, Valentí Serra, Lluís Serra, Jaume Sidera, Mercè Solé, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Joan Viñas, Bàrbara Virgil, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: *Isabel Giralte (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)*

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

CARME MUNTÉ MARGALEF

Teresa Losada, religiosa franciscana Missionera de Maria, va fundar el 1974 Bayt al-Thaqafa (Casa de la Cultura), una entitat referent en l'acollida de les persones migrades no comunitàries i en el diàleg islamo-cristià, amb seu a Barcelona i Sant Vicenç dels Horts. Va morir l'any 2013, però el seu llegat continua molt viu. Txus Pedrosa és la responsable de l'Àrea de Dones de Bayt al-Thaqafa.

Quines activitats desenvolupeu des de l'Àrea de dones?

Partim de les necessitats que són més candents i que podem acompanyar. Hi ha diferents grups per a l'aprenentatge del castellà. Tenim tres pisos d'acollida temporal per a dones que es troben en situació de vulnerabilitat econòmica i administrativa. També ens encarreguem de tres serveis substitutoris de la llar, que pertanyen a la Subdirecció dels Serveis de la Generalitat, per a dones que han viscut una situació de violència masclista i que estan en un procés de recuperació.

Dins d'espais com el d'aprenentatge de la llengua, quines situacions afloren?

Hi ha perfils diversos. Hi ha dones que fa molts anys que venen perquè hi troben un espai de pertinença, on ser reconegudes i sentir-se acompanyades. És un espai de sororitat, de solidaritat i de veure's reflectides les unes en les altres. En aquests espais afloren totes les dificultats associades al fet migratori com l'accés a una feina, la gestió dels tràmits administratius, el suport emocional i la detecció de casos de violència.

Es detecten casos de matrimonis forçats?

Al llarg de tots els anys d'existència de Bayt hem pogut crear vincles amb les comunitats, cosa que ens permet treballar i parlar totes aquestes qüestions des de la confiança. En l'àmbit de la prevenció és importantíssim fer un treball amb les diferents comunitats de respecte, coneixement i revisió de

Txus Pedrosa, responsable de l'Àrea de Dones de Bayt al-Thaqafa

«La violència masclista implica totes les cultures, el que canvia són les formes»

les pròpies estratègies i models. La violència masclista és un tema estructural que implica totes les cultures, el que canvia són les formes en què es dona. Per això, és molt important no situar-nos en un nivell superior. Es tracta, doncs, de compartir punts de vista sempre buscant el bé de les joves, que al final és el mateix que fa la família, el que passa és que hi ha diferents maneres d'interpretar-ho.

Això en l'àmbit de la prevenció, però i si es detecta un risc per a la jove?

En aquest cas no aconsellaria fer una mediació intercultural, perquè és posar la jove en risc. Dit això, és molt important treballar bé la possibilitat de la denúncia i les conseqüències de l'estigma social per a la

família. Mai no hem de jutjar, ni empenyer, sinó que hem de respectar el temps de maduració d'aquesta decisió, i veure'n les alternatives. Perquè pugui comunicar-ho hi ha d'haver espais de confiança a nivell comunitari: escola, institut, als diferents espais on participa que no hi hagi valoració ni visió de la seva cultura a nivell vertical, sinó uns valors interculturals, un tractament transcultural del que estan explicant i molta sensibilitat. Finalment, si hi ha risc alt per a la jove, cal plantejar-se un recurs residencial on se la pugui protegir. Tot i així, tant pel que fa la prevenció com a la intervenció, vull remarcar que tot el que hem comentat són orientacions, i que és essencial valorar cada cas i consultar amb professionals abans d'actuar.

ROCA,
100 ANYS
D'HISTÒRIA

més a la teva
botiga Roca
i a **roca.es**

Tota una vida junts formant part
de la vida de moltes famílies, tenint cura
de tu i dels teus.

Roca es projecta cap a un futur
cada vegada més net i confortable,
oferint-te els productes més innovadors,
per fer-te la vida més fàcil.

Ja hem començat a escriure un nou futur
amb tu, el futur comença ara.

Roca